

မြန်မာ နိုင်ငံ စာ ကြည့် တိုက် အ သင်း

သတ်မ္မာ

အမှတ် (၃၉)

ပြာဆိုလ

၁၃၈၅

မာတိကြ

Developing the Myanmar subject headings for the libraries - MLA Subject

Headings Project Group

ခုခိုင် ရီ စီ သီ စာ - ရုပ်စောင့်ရှုရာ

သာကြော - အော်မြင်နှင့်

မတ်တော် (Metadata)

ပိတ်ဆက်ခြင်း - တင်တင်ပို့

စေတ်ကြိုး - ညီတ် (ရွှေသမ်း)

စေတ်ဘူး တို့ပြုချင်မှုအဖွဲ့ စဉ်ညီတ်ပို့

အနိုင် - အော်မြင်နှင့်

ကယ်လုပ် ဖြည့်ဖွဲ့ သုတေသန - ရိုက်စင်

ရုပ်ပြည်နယ် ရွှေတော်သို့ စဉ်ညီတ်အတွင်း

တဒေသဓမ္မား Shan State Buddhist

University Library: SSBUL - ဝိဘုဒ္ဓဘိရိ

ဒီဇယ်ပြီး ရှုပ်ပြုရေး - တိုကိုရိုဝင်း

ဗြန်တိုင်း စဉ်ညီတ်အသင်း

ရွှေပိန်သင်္ကာချော် သင်နှုန်းများ (၂၀၂၃)

ဗြန်တိုင်း စဉ်ညီတ်အသင်းနှင့် ရွှေနှုန်း

ရှုပ်ပြုချိန် (တရာ့ရွှေမြတ်ငွေ့)

စေတ်ကြိုး - ဝင်းဝင်း (Lib.)

ငပ်တော်မား - တိုကိုရိုဝင်း

Upgrading Library Automation System

in University of Magway -

Daw Aye Sandar Win

ရှုံးလုပ်နှင့်

Developing the Myanmar subject headings for the libraries

MLA Subject Headings Project Group

The Myanmar Library Association (MLA) is spearheading the "Developing Myanmar Subject Headings" project, an ambitious initiative aimed at enhancing the organization and accessibility of library collections in 2023. Subject headings are crucial in categorizing and retrieving information effectively within libraries. While standard subject headings, like those offered by Sears Subject Headings and Library of Congress Subject Headings (LCSH), form a strong foundation, they may only sometimes capture the nuances and unique characteristics of Myanmar materials.

ବ୍ୟାକିତ୍ତ୍ଵରେ

၂၀၂၃ တွင် အခက်အခဲများရှိခဲ့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၊ စာကြည့်တိုက်အသင်း သတင်းလွှာ အမှတ် ၃၈ ကို ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၄ တွင်လည်း စိန်ခေါ်များရှိနေသည့်တိုင် သတင်းလွှာ အမှတ် ၃၉ ကို သတ္တုမာအကြိမ်ဖောက် မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အသင်း ညီလာခဲ့နေ့ အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့သင်ကို ကြိုးစိုက်ပြုထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

သတင်းလွှာထုတ်ဝေရန် ရင်ဆိုင်ရသည့် အကြီးမားဆုံး အခက်အခဲမှာ စာမျိုးစုစောင်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စာမျိုးတောင်းခံ လွှာကို ၆ လ ခန့်ကြော်တော်ခေါ်ယူသော်လည်း လုံလောက်သည့် စာမျိုး မရရှိခဲ့ပါ။ ထိုကြောင့် သတင်းလွှာ ထုတ်ရမည့်ရက် နံ့ကပ်လာချိန်တွင် မည်သည့်အကြောင်းအရာကို ရေးသား ပေးပါဟု တာဆို၍ စာကြည့်တိုက်မှုးများအား မေတ္တာရပ်ခဲ့တောင်းဆိုရပါသည်။

တကြည့်တိုက်ပညာရုပ်နှင့်ဆက်စပ်သည့် အကြောင်း
အရာများကို တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ရေးသားပေးကြသော
တကြည့်တိုက်များများအား၊ ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိပါသည်။
သတင်းလွှာတွင် တကြိမ်တခါမျှ ပါဝင်ရေးသားခြင်းမရရှိသည့်
တကြည့်တိုက်များတရာ့လည်း တများ ပါဝင်ရေးသားလာ
ကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဝမ်းဖြောက်စိပါသည်။ ဆက်လက်
ရေးသားကြရန်နှင့် ဤသတင်းလွှာတွင် ဖော်ပြုပေးထားသည့်
ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်ပေးထားသော ပိမိတို့တဗ္ဗာက် ဖတ်ရှုလျက်
နောင်ရေးသားမည့် တဗ္ဗာများ ပိမိကောင်းမွန်စေရန် အားထဲတိ
လာကြမည်ဟု ယုံကြည့်ပါသည်။ တကြည့်တိုက်များနှင့်
စာအုပ်၊ တပေသည် ခွဲခြား၍ မရဘဲ ဆက်စပ်နေသဖြင့်
ကလောင်သွေးမည့် တကြည့်တိုက်များများ၊ ဝန်ထမ်းများ၊
တိုးပွားလာပါဘေး ဆန္ဒပြုပါသည်။

အယ်ဒီတာအဖဲ

ခေါ်ခန်းလို့: (khinhnninoo123@gmail.com)
ဒေါ်နိုဝင်နှင့် (niniseinlib@gmail.com)
ခြေထွက်မှန် (hsumyatmon785@gmail.com)

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାବ୍ଲେ

ଓৰিবିନ୍ଦିକିରଣ୍ଟିଃବିଃ। ଓତିକିରିଣିକି। ଓତିଷ୍ଵରିତିଭକ୍ତି

ပိန္ဒရာ

ବ୍ୟାପକ ପରିମାଣରେ ବ୍ୟାପକ ପରିମାଣରେ ବ୍ୟାପକ ପରିମାଣରେ

ଭାଷିତା

မြန်မာနိုင်ငံ တက္ကသိုလိက်အသင်း

ପେଣ୍ଡର୍ ୧୦୦

ଆହିବୁବାରେ ଆତ୍ମକାନ୍ତ ଗନ୍ଧିଯାତ୍ମିଣୀରେ ପାଇଲାମାର୍ଥିବାରେ ।

The project's objectives are multifaceted, empowering individual libraries and their communities to create Myanmar subject headings that reflect their distinct collections and regional interests, thereby facilitating access to materials. Local subject headings offer a more granular and specific way to describe a library's collection, providing users with accurate and detailed information about the content and enabling easier discovery of relevant materials. It is also intended to make the terminology of Myanmar/Local subject headings consistent.

The implementation of the project involves careful research, analysis, and collaboration. A dedicated team of over 25 librarians from different libraries works closely, leveraging their expertise and passion for a more prosperous and impactful endeavor that benefits both the libraries and their communities. A comprehensive list of relevant terms is then applied to each library's catalog, streamlining the process of searching and discovering materials for patrons. To create Myanmar subject headings, the project team follows several key steps:

Analyzing the collection and assigned subjects: The team examines the library's collection to identify covered subject areas. This step includes reviewing the classification scheme, studying books, periodicals, and other materials, and consulting subject specialists and library staff.

Developing Candidate Headings: Based on the collection and subject analysis, a list of candidate subject headings is compiled, reflecting the major subject areas the collection covers. These headings strike a balance between specificity and broadness to distinguish the collection while encompassing a variety of materials.

Consulting Established Authorities: The team consults established subject heading authorities, such as Sears List of Subject Headings and Library of Congress Subject Headings, to ensure the Myanmar subject headings are to gain ideas for standardization.

Reviewing and Refining: After consultation, the candidate subject headings are reviewed and refined by the team, considering the relevance to the library's collection, terms standardization, and patron usability.

Implementing the Headings: Once the Myanmar subject headings are finalized, they are integrated into the library's cataloging system, and all staff members receive training to use the new headings effectively.

Regularly Reviewing and Updating: To ensure consistency and usability, it's essential to periodically review and update the Myanmar subject headings to accommodate collections and manual changes.

The call for participation is open to all librarians, inviting them to join hands for the "Developing Myanmar Subject Headings" project. By aligning with the library association's mission to improve information access and services while reflecting and serving the diverse needs of local communities, this project positions libraries as indispensable hubs for information and cultural preservation within their respective regions.

သု စိ ပု ဘ ရ လ ိ သ ာ

ရှင်မဟာရွှေသာရ

ယနေ့ပညာခေတ်တွင် နည်းပညာ၏ ရိုက်ခတ်မှုဒဏ်ကို နိုင်ငံတိုင်း၊ လူမျိုးတိုင်းခံကြရပါသည်။ ပညာညာ၏ ကြီးမားသော အစိုးရနှင့် လူမျိုးများက ခေတ်ပညာနှင့် အနောက်တိုင်းမလေ့တဲ့ ထဲ ယဉ်ကျေးမှု ဘာသာ တပေများကို တစ်ဖက်တွင် လက်ခံ ကျင့်သုံးသော်လည်းကျန်တစ်ဖက်တွင်လည်း မိမိတို့၏ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများနှင့် ဘာသာတပေ ယဉ်ကျေးမှု မလေ့တဲ့ များ တိမ်ကောမသွားစေရန် ထိန်းသိမ်းကြပါသည်။ မိမိတို့ ဘာသာစကားကို ရုံးသုံးဘာသာစကားအဖြစ် ပြောန်းခြင်း၊ မိခင်ဘာသာ စကားကို တန်ဖိုးထားမှုနည်းပါးလာခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးခြင်း၊ မိမိတို့၏ ကွဲပျော်တပေများ၊ ရေးယဉ်ကျေးမှုအတွက်အလာများကို နည်းအမျိုးမျိုးသုံး လုပ်ယောက်များ စိတ်ဝင်းစောင့်ကြမ်းပေးခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ဤတခေါင်းစဉ် 'သု စိ ပု ဘ ရ လ ိ သ ာ' ကို ဖတ်ရှုရသုတချို့က ဘာကြီးလဲဟဟု ခံစားရနိုင်ပါသည်။ ရေးအခါက ရဟန်း စာသင်သားများ ဓမ္မစာပေသင်ယူရာတွင် လိုက်နာရမည့် အချက်များကို မှတ်မိုလ်ယောက်ရန် လက်ဗျာအဖြစ် အရှင်မဟာရွှေသာရက ဆုံးမခဲ့သည့် ကော်မူရတဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ 'သု စိ ပု ဘ ရ လ ိ သ ာ' အကွဲရာစွဲသုံး ဤရှစ်လုံးကို သိကုံးပန်းသွင် နေ့တိုင်းဆင်က အကျော်ဘယ်မှာ ဝေးတော့မည်ဟု အရှင်မဟာရွှေသာရက စပ်ဆိပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုလက်ဗျာလေးသည် ယခုတိုင်းပညာရာသူ အားလုံးနှင့် အကျိုးဝင်ပါသည်။ ဘဝတသက်တာ တပေလေ့လာမည့်သူများ လက်ကိုင်ပြုရမည့် ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်ပါသည်။ အနက်ဖွင့်ဆိုရသော -

သု - သုကေယျ (ကြားနာရာ၏)။ စိ - စိနှေ့ယျ (ကြော်လည်ရာ၏)။ ပု - ပုဇွဲယျ (ပေးမြန်းရာ၏)။ ဘ - ဘဘေးယျ (ပြောဆိုရာ၏)။ ရ - ရတာရေယျ (ရူးစပ်းဆင်ခြင်ရာ၏)။ လိ - လိကျေးယျ (ရေးသားရာ၏)။ သိ - သိကျေးယျ (သင်ယူရာ၏)။ စာ - စာရေယျ (ဆောင်ထားရာ၏) ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ခေတ်စားနေသာ ကျောင်းသားပတိဖြေသင်ကြားနည်းစနစ်ကို ရေးပဝေသကိုပင် မြန်မာတို့ ကျင့်သုံးခဲ့ကြောင်း သက်သေဖြစ်ပါသည်။

ဤအနက်ဖွင့်ဆိုရသေားကို ဖတ်ရသုတိုင်းရေးမြန်မာတို့၏ ဥက္ကာ၏အဖြော်အမြင်ကြီးမားမှုနှင့် သင်ကြား - သင်ယူနည်းစနစ် မည်မှာ ခေတ်မိခဲ့ကြောင်း တွေ့ပြင်ကြော်မည် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းပညာနှင့် အနာက်တိုင်းပညာရေး ယဉ်ကျေးမှုတို့ကိုသာ အထင်ကြီးသူ များပြားလာသည်နှင့်အမျှ ခါန်ခွင်လျှောညိုပေးသည့်အနေဖြင့် မိမိတို့၏ ရေးမြန်မာ ဘိုးဘွားများပေးခဲ့သည့် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ရေးဘဏ္ဍာသို့ကိုအမွှေများကို ဖွင့်လှစ်ကြည့်ကြပါစဲ။

သဝက်လွှာ

ဒေါ်မြတ်စန်းလိမ့်

တကောင်းမြို့ တတ်သိပညာ စာကြည့်တိုက်ကို စွင့်လှစ်ခဲ့သည်မှာ ၅ နှစ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ စာဖတ်ခြင်းသည် မိမိတိုဘဝန်း အလုပ်၏ အရည်အသွေးမြင့်မားစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့်အရာတရာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန် တကယ်ချမ်းသာခြင်းဆိုသည်မှာ ဘဏ်ထဲတွင်မိမိတိုက်တွင် မည်မှုရှိသည်၏ခြင်းမဟုတ်ပေါ့ မိမိတိုက်အသိဉာဏ်ပညာကိုတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးစေရန် ဖြည့်ဆည်းခြင်းကသာ စစ်မှန်သည့် ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လူတိုင်း ဝါသနာကိုယ်စိရှိကြပါသည်။ ထို့ပါသနာများ အနက် တာအပ်တပေကောင်းများကို တဖြည့်ဖြည့်း စေဆောင်းခြင်းသိနာကား စိတ်ကျေနှင့်မှုကို များစွာပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။

တာအပ်များစွာ ပိုင်ဆိုင်ထားရှုဖြင့် အသိဉာဏ်ပညာ မရနိုင်သော်လည်း အချိန်မရွှေ့ ပညာပုဂ္ဂသတရှိနှင့်သည့် အရာများ လက်ဝယ်ရှိနေခြင်း မည်ပါသည်။ ဤသို့ ပိုင်ဆိုင်ထားသော တာအပ်တပေများကို ဖော်ရှု၍ ဘဝတသက်တာ လေ့လာသင်ယူမှု (Life Long Learning) ပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် စာဖတ်ရန်အရေးကြီးသည့် အကြောင်းများကို ဆက်လက်တင်ပြရမည် ဆိုပါက -

- ၁။ လူဘဝတလျောက် အခက်အခဲများ စိတ်သောကများနှင့် ပုပန်ကြောင့်ကြမှုများ ကြံ့ရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ စိတ်ဖိုးမှုများပြားလာချိန်တွင် စာဖတ်ခြင်းဖြင့် စိတ်ဖိုးမှုကို လျော့ချိန်ပါသည်။
- ၂။ အတန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခွင့်မရသူများ တူးသို့လုပ်မတက်ရောက်နိုင်သူများအနေဖြင့် ပြည့်သူ့စာကြည့်တိုက်များရှိ တာအပ်တတ်းများကို လေ့လာဖတ်ရှု၍ ဘဝတသက်တာလုံး ပညာသင်ယူနိုင်ကြပါသည်။
- ၃။ နေ့စဉ်ပုံမှန် လုပ်ကိုင်ရသည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ဆောင်ရွက်ရင်း ရသည့်အချိန်တွင် စာပေဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် လေးလေး နှက်နက် တွေးတော်ခြင်းမှ သိမြော်နိုင်သည့် ဘဝအမြင်များကို ရရှိလာနိုင်ပါသည်။
- ၄။ မိမိဖြတ်သန်းလာရသော ဘဝအတွေ့အကြံ့မှုများနှင့် စာပေဖတ်ရှုလေ့လာထားသည့် အသိဉာဏ်များဖြင့် ဘဝတွင် ရင်ဆိုင်ရသည့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် အတွေ့အမြင် အယူအဆဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနိုင်သည့် စွမ်းရည်ကို ရရှိစေမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ၅။ ဘဝတလျောက် နေစဉ်ကြံ့တွေ့ရနိုင်သည့် ပျော်ပြောတန်တွေ့အတွေးအခေါ်များ အကျိုးမရှိသောစကားများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတို့ နှင့် တရာ့ချိန်တို့ ဆိုရှုလိုပိုဒ်ယာများပေါ်တွင် ဖတ်ရှုတွေ့ပြုရသည့် သိမ်ဇုံးသော ရေးသားပြောဆိုမှုများ ညစ်ညမ်းသည် အရေးအသားများကြောင့် စိတ်အနောင့်အယူကိုဖြစ်ပါက စာကောင်းပေဪ့မှုများကို ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် စိတ်ကြည့်လင် ခမီးပြောခြင်း ပြန်လည်ရရှိနိုင်သည့်နည်းတူ သတင်းအများ၊ သတင်းအများနှင့် ချွေးမြှုပ်နှံသည့် ပညာကိုလည်း ရရှိစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ရပ်ကွက်တိုင်း ကျေးစွာတိုင်း ဖြူ့တိုင်း တိုင်းနှင့်ပြည့်နယ်တိုင်းတွင် ကိုယ်ထူးကိုယ်ထ စာကြည့်တိုက်များ လူထားခြေခြားစာကြည့်တိုက်များ၊ ပြည့်သူ့စာကြည့်တိုက်များကို ထူးထောင်ကြရပါသည်။ ယခုအခါ ဖော်ပြု စာကြည့်တိုက်များကို တည်ထောင်ထားကြသော်လည်း မလုံးလောက်သေးပါ။ ပြည့်သူ့စာကြည့်တိုက်များ (ပါ) လူထားခြေခြား စာကြည့်တိုက်များကို ထပ်မံတည်ထောင်ဖွံ့ဖြိုးလှစ်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

ဤသို့ ပြည့်သူ့စာကြည့်တိုက်များ (ပါ) လူထားခြေခြားစာကြည့်တိုက်များကို တည်ထောင်ရာတွင် ဒေသခံ ပြည့်သူလှတု ကိုယ်တိုင် မိမိတိုက်စာကြည့်တိုက်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပူးပေါင်းလက်တွေ့ဆောင်ရွက်သည့်ကြပါသည်။ ရပ်ကွက်စာကြည့်တိုက်သည် မိမိတို့ရိုင်နိုင်သည့် စာကြည့်တိုက် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် ရပ်ကွက်၊ ကျေးစွာ ကိုယ်ထူးကိုယ်ထ စာကြည့်တိုက်များ တိုးပွားများပြားလာသည့်မှာ စာဖတ်သူ စာဖတ်လိုသူများအတွက် အလွန်ကောင်းမွန်သော အခွင့်အရေးနှင့် အလားအလာများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာကြည့်တိုက်များသည် နိုင်ငံတော်း နိုင်ငံသားကောင်းများ ပေါ်တွေ့နှင့် လာစေရန် စိတ်ခွဲနှုန်းအား ပေးသည်။

စာကြည့်တိုက်နှင့်ပတ်သက်သော ပညာရပ်ဆိုင်ရာကျော်မှုများ စေတ်နှင့်အညီ တိုးတက်လာစေရန် စာကြည့်တိုက်များ၏ အရည်အသွေးမြင့်မားလာစေရန် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် စာကြည့်တိုက်ပညာနှင့် လာမျက်နှာ ၉ အီ

မန္တလောက်မြိုင် (Metadata) ပို့ဆောင်ရည်

တင်တင်ပိုက်

မတူကွဲပြားသော သတင်းအချက်အလက် များပြားလု
သော ယနေ့ခေတ်တွင် ဒစိဂုစ်တယ (Digital) နေရာအစွမ်း
အကျင့်၊ ပြီးမားကျယ်ပြန်လာပါသည်။ ကဗျာတစ်နံး ဒစိဂုစ်
တယ စာကြည့်တိုက် (Digital Library) များကို တည်
ဆောက်လာကြပါသည်။ ဒစိဂုစ်တယစာကြည့်တိုက် တည်
ဆောက်ရာတွင် မက်တာအေတာ (metadata) သည် အဓိက
ကောရီးဖြစ်ပြီး သတင်းအရင်းအမြင်များကို ချေမြှုလွယ်ကူ
စာ ထုတ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကြောင့် တကြည့်တိုက်များတွင် မက်တာဒေတာ (metadata) သည် မရှိမဖစ် လိုအပ်လာပါသည်။ ငါးသည် တကြည့်တိုက်ရှိ စာအုပ်တအုပ်၊ အင်တာနက်ပေါ်ရှိ ပုံတုပုံကို ဖော်ပြပြီး မူလစာအုပ် သို့မဟုတ် ရပ်ပုံ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လကွောရပ်အကြောင်းများကို လမ်းညွှန်ဖော်ပြပေးထားနိုင် ပါသည်။ တကြည့်တိုက်ရှိ မက်တာဒေတာသည် စာအုပ် တအုပ်၊ ရာနာနယ်ဆောင်းပါး၊ ရပ်မြင်သံကြားပစ္စည်း သို့မဟုတ် တြေားအရာများကို ဖော်ပြသည့် ကက်တလောက်ကတ်နှင့် အလားသရှာနှင့်တူပါသည်။

metadata schema ဆိုသည်မှာ မက်တာဒေတာ၏
ပြုစင်များ (metadata elements)၊ ရည်ညွှန်းချက်များနှင့်
ဆက်စပ်မှုများကို အချက်အလက်များဖြင့် ဖော်ပြခြင်း၊ ညွှန်ပြ
ခြင်း သို့မဟုတ် လမ်းညွှန်ခြင်းဖြစ်သည်။ မက်တာဒေတာသည်
ဘက္ကည်တိုက် မူပိုင်ဒေတာနှင့် တဗြားဒေတာ အချက်အလက်
များကို ဖော်ပြရန်၊ ရည်ညွှန်းရန်၊ စီမံခန့်ခွဲရန်နှင့် စုစဉ်းရန်တို့
ဖြစ်ပါသည်။

Metadata Schema တွင် အခြေခံအားဖြင့် Metadata Elements ပါဝင်သည်။ Metadata Element ဆိုသည်မှာ သတ်းအချက်အလက် အကြောင်းအရာဖော်ပြရောက်နိုင် ရည်ညွှန်းချက်များကို ပုံစိုးပေးသည့် အခြေခံအချက်အလက် တရာ့ဖြစ်သည်။ ဒေတာများကို ရှာဖွေတွေ့ရှုရန် စီမံခန့်ခွဲရန် နှင့် အသုံးပြုရန် ပိုမိုလွယ်ကူစေရေးအတွက် အသုံးပြုရပါသည်။ ဥပမာ 'စာအိပ်အမည်'၊ 'ရေးသားသူ' နှင့် 'ထုတ်ဝေသည့်နေ့စွဲ' တို့ ပါဝင်သည်။ ငါးတွင် မတူညီသော အကြောင်းအရာများ မည်ကဲ့သို့ တရာ့နှင့် တရာ့ ဆက်စပ်နေကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြန်သည်။

Metadata

မက်တာဒေတာတွင် အပြန်အလှန် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေရန် အတွက် သတ်မှတ်ထားသော (သို့မဟုတ်) သင့်တော်သော Metadata Standard ကို ရွေးချယ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ယေဘုယျ Dublin Core, MODS, VRA Core, CDWA နှင့် ဝက်ဘ်အခြေခြားမက်တာ ဒေတာအတွက် schema.org စသည်တို့ကို ရွေးချယ်အသုံး ပြုနိုင်ပါသည်။ မက်တာဒေတာ တည်ဆောက်ရာတွင် သီးသန့် ခိုပိန်း (Domain) ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ မိမိ ထုတ်ပေးခဲ့သော သီးခြားအကြောင်းအရာတာရာဂါး မိတ်ကြောက်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်နှင့် ပြောင်းလွယ်ပြင်လွယ်ပြီးလိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရန် စသည်တို့ကိုလည်း ထည့်သွားစဉ်းစားရမည် ဖြစ်ပါ သည်။

မက်တာဒေတာ တည်ဆောက်ရာတွင် ကွန်ပူးတာ
ပညာရင် နည်းပညာ ကျမ်းကျင်သူနှင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ
ကျမ်းကျင်သူတို့၏ ကုည်ပံ့ပိုးများကို ယူလျက် စာကြည့်
တိုက်ကြီးဆောင်လုပ်ကိုင်ရပါသည်။မြန်မာယဉ်ကျေးမှုအမွှေ
အနှစ် ပစ္စည်းများနှင့် သမိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားများ
အတွက် မက်တာဒေတာကို တည်ဆောက်နိုင်သည်။ ဥပမာ -
ဘုရား ပုဂ္ဂိုး၊ စေတီများ၏ သတင်းအချက်အလက်၊ စာတိပုံ

မီဒီယို အရာဝတ္ထု ပစ္စည်းများကို 3D (သို့မဟုတ်) 5D များဖြင့် မက်တာအော်တွင် ရေရှည် ထိန်းသိမ်း စုဆောင်းထားနိုင် သည်။ ထိုအပြင် မြန်မာယဉ်ကျေးမှု အကာ သီချင်း စာသားများ၊ သီဆိုသူနှင့် ကပြဿတိ၏ အရည်အချင်း၊ ဓာတုသုတေသနများကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြန်ပါသည်။ ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု အကေအလုများကို အမျိုးသားပြတိကိုတွင် ထိန်းသိမ်းသောကြောင့် ပြတိကိုအတွက် မက်တာအော်တာရု ရှိသင့်ပါသည်။ သီချင်းစာသားများနှင့် အထောက်အထားများ အတွက် စာကြည့်တိုက်တွင် မက်တာအော်တာရု ထားရှိသင့် ပါသည်။ သမိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အထားများအတွက် မော်ကွန်းတိုက်တွင်လည်း မက်တာအော်တာရု ရှိသင့်ပြီး စာကြည့်တိုက်မက်တာအော်၊ ပြတိက် မက်တာအော်၊ မော်ကွန်းတိုက် မက်တာအော်(metadata) များကို အပြန် အလုန် ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ဘရားပုဂ္ဂိုးစေတီများ၊ ရှိုးရာအကေများနှင့် သီချင်းများကို စုဆောင်းရာတွင် မည်သည့်အချက်များကိုသာလျှင် စုဆောင်းမည်ဟုသည့် ရည်ရွယ်ချက် ရှိရပါမည်။ စုဆောင်းမည့် အချက်အလက်များကို ယဉ်ကျေးမှုအနွေးအစည်းများနှင့် အော်တွင်း ကွွမ်းကျင်သူများကာ စာအုပ်များ၊ စောင်းပါးများ၊ အင်တာပူးများ၊ တရားဝင်မှတ်တမ်းများမှ ရှာဖွေစုဆောင်းရ မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် - စောင်တော် မက်တာအော်အတွက် စိသုကာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အချက်အလက် များ၊ သမိုင်းဆိုင်ရာ အရေးပါမှု သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ၊ နံရံဆေးရေးပန်းချိုး အော်အလိုက် ပုံစံကွဲပြားမှ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနောက် စာပေသုံးသပ် ချက်များ၊ အွန်လိုင်း၊ အရင်းအမြှေများမှ သို့မဟုတ် ကွွမ်းကျင်သူများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အော်များ စုဆောင်းပြီးပါက တိကျေသာ မက်တာအော် ရည်ညွှန်းချက် များရှိပြီဆိုလျှင် ပဏာမအော်ပုံစံကို တိတွင်ရပါမည်။ ပဏာမအော်ပုံစံ ဆိုသည်မှာ preliminary metadata element ကို ဆိုလိုပါသည်။ ထို metadata element များကို မက်တာအော်တာတည်ဆောက်မည့်ကွွမ်းကျင်ပညာရှင်များဖြင့် ပြန်လည် စိစစ်ပြီး ပြင်ဆင်ရန်လိုအပ်သည့် metadata element များကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအပြင် ပွင့်လင်း မြင်သာမှု၊ မူပိုင်ခွင့်၊ သက်ဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနောက် မက်တာအော်ကို တည်ဆောက်နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

တဖတ်တွေ့

ညီတန်(ရွှေသထိုး)

ညာက်ရည်ဖွံ့ဖြိုး သုတေသနဗြိုလ်
ပုံပြင်ဆောင်းပါး ကမာသွယ်၊
မြတ်နိုးအပ်ဖွယ် စာပေနှင့်
စာဇင်းစာစောင် ရသပန်း။

ကာတွန်း ကတ်လမ်း သိလိမ္မာ
ကမ္မားစာရွေ့ သတင်းလွှာ၊
ဖတ်ရှုလေ့လာ အကျိုးများ
လူကြီး၊ လူငယ် ညာက်တံ့သေး။

တိုင်းပြည်ခွန်အား နောင်တရီးနှင့်
တာဝန်ကိုယ်စီ အလင်းထိန်း
မေတ္တာရာက်ရှိန် စိတ်မှာဖွေး
ဝန်းကျင်ရပ်မယ် သတင်းမွှေး။

ရပ်ကျေးစွာရေး အကျိုးတို့
စာကြည့်တိုက်တွေ ရှိဖို့လို့
သိမှတ်ဖွေဆို အတွေးလှ
တိုးတက်သာယာ ခြေခံစာ၊
စာကိုဖတ်ကြ မပျင်းရ။ ၁

စပတ်သူ ပဟိပြရေးနောင်မှုအတွက် စကြည့်တိုက်၏ အသုံးကဏ္ဍ

ဒေါ်မြတ်စန်းမြိမ်း (ဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း)

စကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းတွင်စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြံ (User Experiences: UX) သည် အရေးကြီးလာပါသည်။ စာဖတ်သူကို ပဟိပြသော ဝန်ဆောင်မှု (User-centered) အကောင်းဆုံး စကြည့်တိုက်ဖြစ်ရန် လိုအပ်လာသည့် ကာလ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ပါ ဆောင်းပါးကို ရေးသား မျှဝေပေးပါသည်။ ပြန်လည်အသုံးပြန်ဖြစ်ခြေရန်လည်း ရည်ရွယ်ပါသည်။

စာဖတ်သူ၏ အတွေ့အကြံများ (User Experiences: UX) အား လေ့လာပြုစွမ်းအားဖြင့် မိမိ စကြည့်တိုက်ကို အသုံးပြန်နေသောစာဖတ်သူများ၏ နေဂျက်ဘဏ်အတွက် အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိကြောင်းသိရှိလာရပါသည်။ မိမိ၏စာဖတ်သူ/အသင်းဝင်များကို စာတောင်ဖြစ်စေ မှတ်ချက်တရာ့ ဖြစ်စေ ရေးပေးရန် တောင်းဆိုကြည့်ပါ။ စကြည့်တိုက် ဝန်ဆောင်မှု နှင့် ပတ်သက်သော သူတို့၏သဘောထား၊ စကြည့်တိုက်ကို ဆက်လက်အသုံးရန် ဆန္ဒရှိ-မရှိ စသည်တို့ကို ရေးသားပေး စေရန် စကြည့်တိုက်ဘက်က အားထုတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့သို့ကြေးပမ်းမှုများအပေါ် မရှိအပ်ဘဲ လုပ်ဆောင်နေမှုများ အဖြစ် ရှုမြန်သူများလည်း ရှိကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော စကြည့်တိုက်ဝန်ဆောင်မှုများမှာ စာဖတ်သူအားလုံးအတွက် အဆင်ပြေနေသည်၏ အဖွဲ့အစည်းမရှိပါဘူး မှတ်ချက်ချရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အဆင်မပြေသူတရှိလည်း ရှုနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြင့် စာဖတ်သူထံမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် ပုံတင်သံအရ လူတိုင်း စကြည့်တိုက်အတွက် အဆင်ပြေချင်မှ ပြန်နိုင်ပါမည်။ သို့သော စကြည့်တိုက်များရေရှည်တည်တဲ့ရန်နှင့် အောင်ဖြင့်

သော စကြည့်တိုက် ဖြစ်ရောန် လုပ်ဆောင်သင့်သည့် အရာ တရာ့ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့သို့လုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် စာဖတ်သူ အသင်းဝင်တို့၏ အတွေ့အကြံများမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိတ် ခံစားမှုများကို စကြည့်တိုက်ဘက်မှ သိရှိနားလည်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

စာဖတ်သူ၏ အတွေ့အကြံများ (UX) ကို လေ့လာနေစဉ် အနည်းငယ် ရှုပ်ထွေးနိုင်သော်လည်း ထို့ဖောက်သိမြင်နိုင်ပါသည်။ စကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းအတွက် အင်အားအထောက်အပံ့ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ မှန်ကန်သေချာသည့် ရလဒ်ကို ရနိုင်သဖြင့် အလွန်စိတ်ဝင်စားဝရာအချက်များကိုလည်း တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စာဖတ်သူ၏ အတွေ့အကြံများ (UX) ကို လေ့လာသည် နည်းလမ်းမှုမှာမှတ်ဆင့် ရရှိလာသော စာဖတ်သူ အသင်းဝင်များ၏ တုပ္ပန်ချက်များအား စုစုည်း၍ ကွဲပြားသည့် အမြင်များ၊ ခံစားချက်များ၊ အတွေ့အကြံများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - တဗြား စကြည့်တိုက်များတွင် ပေးနေသော ဝန်ဆောင်မှုများကို ဤ စကြည့်တိုက်၏လည်း ဝန်ဆောင်မှုပေးပေးချက်ကြောင်း အကြံပေးခြင်း စသည်တို့ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ရရှိလာသည့် အကြံပေးချက်များကို အခြေခံ၍ မိမိစကြည့်တိုက်အတွက် အပြောင်းအလဲကို စော်ဗျာလုပ်နိုင်သည်တဲ့တာ၊ လိုအပ်ပါက မကြာခာက အပြောင်းအလဲလုပ်သင့်သည်ကို စော်ဗျာ လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြင့် စာဖတ်သူများ၏ တုပ္ပန်မှုများအား အပြတ်မီး စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မှားသွားမည်လားဆိုသည့် ကြောက်ချုံစုံရှင်စိတ်ဖြစ်သဲ စိတ်ချေလက်ချေ အပြောင်းအလက် ဖော်ဆောင်ပါ။ မှားသွားခဲ့ကဗျာလည်း သည်အမှားကို မှတ်သားထားပြီး လေ့လာ ဆန်းစစ်ရမည်ကို မပေါ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ စာဖတ်သူ အသင်း ဝင်တို့နှင့် အင်တာပျူး၊ အမေးအဖြေ ပြုလုပ်သည့်အခါး စာဖတ် သူအသင်းဝင်များထံမှသာမက အသင်းဝင် ဖြစ်နိုင်ခြေရှုသုတေသနမှ အရည်အသွေးရှိသော သတင်းအချက်အလက်များကို ရယူရပါသည်။ ဤသို့လုပ်ဆောင်ရန် စာကြည့်တိုက်များ၊ ဝန်ထမ်းတယောက် (သို့) နှစ်ယောက်က အင်တာပျူးအမေးအဖြေကို ဦးဆောင်မေးမြန်းများ သို့ပုံးပါသည်။ သို့ဖြင့် မည်သူ က မည်သည့်မေးခွန်းများ သို့ပုံးပါသည်။ မည်သူကအဖြေများကို လိုက်လုံး မှတ်တမ်း တင်မည်ဆိုသော တာဝန်ဖွဲ့ဝေမှု ရှိရပေးမည်။

၁။ အမေးခံရသူ စာဖတ်သူအသင်းဝင်၏ နောက်ခံ အကြောင်းအရာ ၂။ အလုပ်အကိုင် ၃။ နည်းပညာအသုံးပြုမှု (Technology) ရှိ/မရှိ ၄။ စာကြည့်တိုက်ကို အသုံးပြုခြင်း ရည်ရွယ်ချက် ၅။ စိတ်ဝင်တေးမှု ၆။ မကြိုက်နှစ်သော အချက်များ (Pain Points) စသည့်မေးခွန်းများဖြစ်ပါသည်။

ထိုပြင် မည်သည့်အပ်စုကို တွေ့ခံမေးမြန်းမည် ဟု သော ကြိုတင်လျာထားချက် ရှိရပါမည်။ ဥပမာ - တွေ့ခံမေးမြန်းမည် စာဖတ်သူအသင်းဝင် အမျိုးအတားမှာ ကျောင်းသူ / ကျောင်းသားလား၊ ဆရာ/ဆရာမလား၊ သုတေသနလား၊ ကလေးငယ်များလား၊ တရေးဆရာ/ပန်းချိန်ရာလား၊ အစိုးရ/ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းလားဟူသည့် အသက်အရွယ်၊ ရာထူး၊ ပညာ အရည်အချင်း၊ အလုပ်အကိုင်၊ ဝါသနာ စသည့် အခြေခံမှုကို ကြိုတင်စဉ်းတေးထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနောက် ပိတ်ထို ရွေးချယ်ထားသည့် အပ်စုတစုတင် ဦးရောမည်မျှကို နမူနာကောက်ယူရန် တွေ့ခံမေးမြန်းမည် ဆိုသော အချက်ကိုလည်း ချမှတ်ထားရပါမည်။ ဆက်လက်၍ ပိမိမေးမြန်းလိုသည့် မေးခွန်းနှင့် မေးမြန်းမည့်ပုံစံကို ပြင်ဆင် ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ မေးမြန်းမည့်ပုံစံကိုရှာမှတ်ရန်အရေး ကြီးသည့်အချက်မှာ ဘာကြောင့် တွေ့ခံမေးမြန်းခြင်း ပြုလုပ် ကြောင်း၊ မေးမြန်းခံရသူသိရှိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။ မေးခွန်းများ မေးလိုသည့်အခါး

၁။ ဦးဆောင်မေးခွန်းမေးမြို့ပါစေနှင့် ၂။ မိမိမေးမည့် မေးခွန်းကိုအလွတ်ကျက်မေးခွန်းပုံစံမဖြစ်ပါစေနှင့် ၃။ ယော့သူ ယျော့ မဆန်ဘဲ တိတိကျက် ပြန်အဖြေမေးရမည် မေးခွန်းမျိုး (Closed Question) မမေးမြို့ပါစေနှင့် (ဥပမာ - မနက်တိုင်းလာတာလား၊ ဟုမေးမည့်အတား) စာကြည့်တိုက်ကို ဘယ် အချိန် လာတာလဲဟု မေးမြန်းခြင်း)၊ ၄။ နားလည်ရန်မလွယ် သော မေးခွန်းမျိုး၊ စိတ်အနောင့်အယုက်ဖြစ်စေမည့် မေးခွန်းမျိုး၊ မမေးမြို့ပါစေနှင့် ၅။ တယောက်လျှင် မေးမြန်းချိန် တနာရီ

(သို့) မိန် ၃၀ ထက်မပိုပါစေနှင့်။

ထိုသို့မေးမြန်းချိန်သတ်မှတ်ရခြင်းမှာ ရုံဖော်ရုံပါ ဆွေးနွေးပြောဆိုနေစဉ် စကားလမ်းကြောင်း လွှာသွားတတ်သည့် နည်းတူ၊ မေးမြန်းချိန်ရည်ကြောလာပါက ‘စိတ်ဝင်တားစို့တော့ ကောင်းပါတယ်၊ ကျွန်းမမေးချင်တာကတော့’ ဆိုပြီး လိမ္မာ ပါးနှစ်စွာဖြတ်တတ်ရန် လိပါသည်။ အင်တာပျူး၊ တရာနှင့် တရာ အကြား အချိန်ခြားပေးပါ။ အင်တာပျူးလုပ်ရန် နေရာကို စာဖတ်သူအသင်းဝင်တို့ဘက်မှ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်နေသည့် နေရာ၊ သွားလေ့သွားထုတို့သော နေရာများကို ရွေးချယ်သင့် ပါသည်။

ရုံဖော်ရုံပါ စာကြည့်တိုက်အတွင်းတွင် အသင်းဝင်များနှင့် အတူတွေ့လျောက်၍ သူတို့စာကြည့်တိုက်ကို မည်ကုံသို့ အသုံးပြုနေကြောင်း သိရှိလာရန် လေ့လာဆွေးနွေးခြင်းမျိုးကို လည်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ မေးမြန်းမြိုးရရှိလာသော အဖြေများ အချက်အလက်များကို စုစုပေါင်း စုစုပေါင်း စာကြည့်တိုက် ဝန်ထမ်းများထံ ပြန်လည် တင်ပြဆွေးနွေးရပါမည်။ ရရှိသော အချက်အလက်များသည်ပါမိမိစာကြည့်တိုက်အတွက်အဖွံ့အဖွဲ့ အချက်များဖြစ်သဖြင့် သူတို့ပြောသမျှကို နားထောင်မှတ်သားထားရန် လိုပါသည်။ ဤသို့ စာဖတ်သူတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို စနစ်တကျ မေးမြန်းထားခွင့်းပြုခြင်း သင့်စာကြည့်တိုက်၏ ဝန်ဆောင်မှုများ အတွေ့အကွယ်သို့သော စာဖတ်သူကို မည်သို့မည်ပုံး ဝန်ဆောင်မှုပေးရ မည် စသဖြင့် ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်လာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

တိုက်တရား စာဖတ်သူတို့တဲ့မှ အခြားစာကြည့်တိုက်များမှ သူတို့၏ အတွေ့အကြုံများ၊ ထူးခြားဆန်းသစ်သော ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အသုံးဝင်သော မူပိုဒ်များကိုကြောသိပါသည်။ စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာခြင်းသည် စာဖတ်သူများက ပိမိတို့စာကြည့်တိုက်မှ မျှော်မှန်းထားသည့် အချက်နှင့် စာကြည့်တိုက်မှ ပေးနေသည့် ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အကြား ကွာဟန်ရှိကို မည်သို့ဆက်ဝပ်ပေါင်းကူးပေးနိုင်မည် နည်းဆိုသည်ကို လေ့လာခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် စာဖတ်သူတဲ့မှ အပြုသဘောဆောင်သည့် အကျိုးရလဒ်များအား စာကြည့်တိုက်က ရှာဖွေရန် စာဖတ်သူ၏ အတွေ့အကြုံများ၊ ထူးခြားဆိုသည်။ တန်းအားဖြင့် စာကြည့်တိုက်၏ အတွေ့အကြုံများ၊ အတောက်အအုံနှင့် အခင်းအကျင်း၊ အရင်းအမြစ်များကို မည်သို့ အသုံးပြုသည်ကို အတိအကျ သိရှိရန် သုတေသနပြု လေ့လာခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအပြင် စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြုံ(Ux)က စာဖတ်သူ တန်းထိုးထားသည့် အရာများနှင့် တန်းထိုးမထားသည့်အရာများကို စာကြည့်တိုက်ဘက်မှ သိရှိနိုင်စေရန် ကူညီထောက်ပုံးပေးပါသည်။ စာဖတ်သူက သူ တန်းထိုးထားသည့် အဓိကကျ

သော ဝန်ဆောင်မှု အရင်းအမြစ်များအတွက် ညွှန်ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်တာဝန်မှာ ပိမိစဉ်တိုက် ရေရှည်ဆက်လက် တိုးတက်မှု ရရှိနေစဉ်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်တိုက်၏ ရေရှည် ဆက်လက်တိုးတက်မှုအတွက် စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြံများသည် စံပြုစရာ လုပ်ငန်းတရာ့ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသား ဝန်ထမ်း၊ ရပ်စွာလူထုတို့၏ ယုံကြည်မှုကို စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြံများမှတစ် တိုးမြင့်နိုင်ပါသည်။ တူဘုံသိလ်များတွင်လည်းကောင်းသူ/သား ဆရာ/မတို့၏ ယုံကြည်မှုနှင့် အတူ ပါမောက္ဗများ၊ ပါမောက္ဗချုပ်များက အရည်အသွေး မြင့်မားသည့် ဝန်ဆောင်မှုအရင်းအမြစ်တို့ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်လာစေရန် စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြံများက အထောက်အကူ များစွာပေးနိုင်ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်ကော်မတီနှင့် စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းများကို တိုးချင်းဖြစ်စေ (သို့) အပ်စုလိုက်ဖြစ်စေ စာကြည့်တိုက်အသုံးပြုသူများ၏ မျှော်လင့်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရာတွေ စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြံရလဒ်များကြောင့် ပိုမိုကြုံးပမ်းစေ၊ အားတက်ပေါ်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်ပြောရလျှင် စာဖတ်သူ၏အတွေ့အကြံ Ux (User Experience) သည် စာဖတ်သူ၏အသိညွှန်စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုကို ပိုမိုအလေးထားပေါ်ပါသည်။ သူတို့သည် စာကြည့်တိုက်ရှိ အရင်းအမြစ်များကို ထိတိရောက်ရောက်အသုံးပြုနေခြင်းရှိမရှိ ရင်းလင်းသေချာစွာ သိရှိပေါ်ပါသည်။ နည်းပညာတိုးတက်မှာက စာကြည့်တိုက်များကို ဆန်းသစ်တိတွင်မှုနှင့်အတူ ပြောင်းလဲတိုးတက်စေသည့်နည်းတူ၊ စာကြည့်တိုက်များကို စာဖတ်သူအတူးပြု စာကြည့်တိုက်အသွင်းသို့ ပြောင်းလဲစေရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်များ၏ တိုးတက်ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စဉ်များ စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြောင်းလဲနေသည့်နည်းတူ စာဖတ်သူများ၏လိုအပ်ချက်များသည်လည်း အစဉ်အပြု ပြောင်းလဲနေခြင်းကြောင့် စာဖတ်သူများဘာက်မှ ပြောင်းလဲနေသည့် လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်းများအား အရရှိနိုင်တင်ဆောင်ရွက်ရန် လိုပါသည်။ ယခုစာဖတ်သူတို့၏အတွေ့အကြံများကို ပေးမြန်း၍ ရလဒ်များ ရရှိလာပါက၊ ထိုအချက်အလက်များနှင့် အဖြေများက စာကြည့်တိုက်များများကို အသစ်အသစ်သော အကြောက်၊ နည်းလမ်း၊ တွေးတော်ခြံးဆောင်ရည်အရာများ ဖြစ်စေသည့်အပြင် ဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်ရန်၊ အရင်းအမြစ်အသစ်များ ဖြည့်ဆည်းရန် စာဖတ်သူများ၏အတွေ့အကြံများက အထောက်အကူပေါ်နိုင်၊ အကူအညီပေးနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ပါကြောင်း ရေးသားမျှဝင်လိုက်ရပါသည်။

ယလျှော့ကြည့်လျှော့သုံးလျှော့၏

စိုးစိုးလင်း

စာကြည့်ပါ စာဖတ်ပါစိုး
မြန်လျက်မနေး အပြေးသွားလို့
တို့ဘဝများ အရောင်လက်ဖို့
အသိ ပညာ သုတေ အရာရာ
ရောင်ဖြူပဝ်း နေအဆင်းကဲသို့
တော်ပါ ထွန်းလင်း အခင်းပြည့်ဖို့
သိရုံးမကာ ဆင်ခြင်ကြဖို့
ဒါကောင်း ဒါပကောင်း
အကြောင်းအရာ၊ သတိပါဖို့
နှလုံးစိတ်စွဲ၊ သတိပြုဖို့
မဖော်မနေးပေါင်း အသိဆောင်ဖို့
ချို့သာအရေး၊ ဘယ်လိုတွေးဖို့
ညီညာတ်အင်အား၊ တရားမျှဖို့
အသိမျှဝေး အေးမြေဖော်ဖို့
လူပို့သမို့ တို့တတွေ
စိတ်ခေါ်ပါရဇ်
လူအများတတွေ
စာကြည့်ဘဏ္ဍာတိုက်သို့ မသွေ့။

စာမျက်နှာ ၅ ၅

ပတ်သက်သည့် ကျမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ သတ်းအချက်အလက် အတတ်ပညာများကို ဖြန်ဖြူးပေးနိုင်ရန်၊ အတတ်နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါသည်။

တကောင်းမြို့၊ တတ်သိပညာစာကြည့်တိုက်သည် ရပ်စွာပြည့်သူလှထုအတွက် အသိပညာ စုံပုံသုတေသန ဖြန်ဖြူးပေးနိုင်သည် နေရာ၊ စာကြည့်တိုက်ဝန်ဆောင်မှု မြင့်တင်ရေးနှင့် အများပြည့်သူကျယ်ပြန်စွာ သိရှိလာစေရေးတို့ကို လုပ်ဆောင်လျက် ရှိပါသည်။ စာကြည့်တိုက်များနှင့် ရပ်စွာလှထု အသိက် အဝန်းပူးပေါင်းလျက်လှထုအတွက်အသင်းက များစွာရှုက်ယူဝါယ်မှုပေါက်ပါကြောင်း ဤသုတေသနလွှာဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ဖော်ပြအပ်ပါသည်။ မှတ်ချက်၊ တကောင်းမြို့၊ တတ်သိပညာစာကြည့်တိုက် ၅ နှစ်ပြည့် အတိမ်းအမှတ်အဖြစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစာကြည့်တိုက်အသင်း ခုံတိယွေ့ကွဲ - ၁ ဒေါ်မြေတို့၏ ပေးပို့သည့် သဝက်လွှာဖြစ်ပါသည်။

ရမ်းပည်နယ် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်အကြောင်း တရွေတစောင်း

Shan State Buddhist University Library: SSBUL

ဝသူဒ္ဓါတရိ

ရမ်းပည်နယ်ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

ရမ်းပည်နယ် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်အကြောင်း လေ့လာကြမည်ဆိုလျှင် ရမ်းပည်နယ် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် အကြောင်းကို ဦးစွာသိရှိသင့်ပါသည်။ ရမ်းပည်နယ် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်သည် ရမ်းပည်နယ်သို့မဟုတ် ပေါ်ပေါက်လာသည့် ပထားမဆုံး ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ် ဖြစ်ပါသည်။ အပြည်ပည်ဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကြီးများအသင်း (IABU: International Association of Buddhist Universities)၏ အတွင်းရေး မှူးချုပ်ဖြစ်သူ အောက်စို့မြတ်ဆရာတော် ပါမောက္ဍ ဒေါက်တာ ဓမ္မသာမိက ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၇) ရက်၊ တန်ခေါ်နေ့ တွင် ရမ်းပည်နယ်၊ တောင်ကြီးမြို့၊ ပန်းတင်ကျေးဇားခုံပိုင်ရုံ ပညာတော်မြတ်နှင့် အောင်မြင်စွာတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။

ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်တရာ့အတွက် အရည်အသွေးသည် အရေအတွက်ထက် အရေးကြီးပါသည်။ “ထိတ်မလောပါနှင့် အခြေခံနိုင်အောင်ပြုလုပ်ပါ” ဟုပထားမဆုံးနေကမ္မသိန်းတရာ့ အလှုပ်ရှင်ပါမောက္ဍချုပ်ဆရာတော်ဘဏ္ဍာန္တဒေါက်တာနှုန်းမှာလာ

ဘိဝံသ မထောက်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ပိန်ကြားချက်အတိုင်း ရမ်းပည်နယ် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်အတွက် နိုင်မာသော ပညာရေး အပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးတို့ကို စီမံဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဆရာများညွှန်ကြားသည့်တအပ်များကိုစာကြည့်တိုက် တွင် သေချာစွာ ဖတ်ရှုလေ့လာပြီး စာစီစာကုံး ရေးသားရွှင်း၊ ဆရာနှင့် တွေ့ဆုံးနေးရွှင်းများကို အပတ်စဉ် ပြုလုပ်ရ သည့် အနောက်တိုင်းထိုင်တန်း တက္ကသိုလ်များ၏ သင်ကြား ရေးနည်းစနစ်များနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဗုဒ္ဓတပေသင်ကြားရေး စနစ်ကို ပေါင်းစပ်အသုံးပြု၍ ကျမ်းကိုစာကျမ်းကို နှုန်းစွာ လေ့လာရမည့် သာမဏေကျော်များအား သင်ကြားပို့ချေရာတွင် ဓမ္မစရိယတန်းများတွင် အထင်ကရ ရေးဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ၏ အစဉ်အလာအတိုင်း ကျောင်းသားဝါးပါးလျှင် ဆရာတပါး နှင့်ဖြင့် ပို့ချေသင်ကြားလျက် ရှိပါသည်။

ဤဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်၏အောင်ပို့မှာ ဘာသယေ အောက်တော်ကို ဆွေးနွေးပြောဆ ထွန်းလင်း တောက်ပစေမည့် ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးသည်

ယင်းဆောင်ပုဂ္ဂကိုထိရောက်စွာအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်
ဓမ္မတဘ္ဗာသိုလ်တည်ဆောက်ပြီး ပထမနှစ်နှစ်တာအတွင်း
ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အချက်သုံးချက်တွင် တချက်
အဖြစ်အပါအဝင်ဖြစ်သည့် 'စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း'
အချက်ကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ရမ်းပြည်နယ်ပုဒ္ဓတ္ထဘုလ်စာကြည့်တိုက်

ရှမ်းပြည်နယ်စွဲတဗ္ဗာသိုလ်၏ သင်ကြားရေးစနစ်များ
ကို အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် စွဲဖော်ဆိုင်ရာ
ပြည့်စုံကြော်သော တကြည့်တိုက်ကောင်း တတိုက်၏
ထိရောက်သော ဝန်ဆောင်မှုများသည် မရှုမဖြစ် အရေးပါလျ
သည်။ စွဲတဗ္ဗာသိုလ်တကြည့်တိုက်အများစုံ၏ မပြည့်စုံမှုကို
သိရှိထားသည့်အလျောက် ယင်းကွက်လပ်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်
ရန် ရှမ်းပြည်နယ်စွဲတဗ္ဗာသိုလ် တည်ထောင်သူနှင့် ပါမောက္ခာ
ချုပ်ဖြစ်သူ အောက်စုံမြို့ဆရာတော်သည် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ
သက်ဆိုင်ရာ တအုပ်တိုက်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ စွဲဖော်
စာအုပ်များကို စာဆောင်းခဲ့ပါသည်။

ရှမ်းပြည်နယ် ဓမ္မတဘုရားသိလ်တက္ကည်တိုက် (Shan State Buddhist University Library: SSBUL)၏
စာကြည့်တိုက်ဆိုင်ရာ ကန်းလုပ်ငန်းများကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီလမှစတင်၍ တောင်ကြီးမြို့၊ ဝေါ်ဝန်ကျောင်းတိုက်
၌ ဝေါ်ဝန်ဆရာတော်ကြီး၏ပုံးမှုမြှင့် ရဟန်းတော်များ အပါ
အဝင်စာကြည့်တိုက်များများနှင့် စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်းများက
ကာယဉ်ကောက်သိလ်များဖြင့် အင်တိုက်အားတိုက် စတင်
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုနောက်
ရှမ်းပြည်နယ် ဓမ္မတဘုရားသိလ်တွင် ယာယိစာကြည့်တိုက်
ဖွင့်လှစ်၍ တဘုရားသိလ်၏ပညာရေးမူမှုဒါဇားနှင့်အညီသင်ကြေား
သင်ယူမှုကိုထိရောက်စွာပုံးနှင့်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ
လ (၁) ရက်နေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ် ဓမ္မတဘုရားသိလ်၏ စာကြည့်
တိုက် အအောက်အခုံသစ်ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ စာကြည့်
တိုက်ဖွင့်ပွဲ အထိမ်းအာမ်အဖြစ် ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ
လ ၂၉-၃၀ ရက်တို့တွင် “ဓမ္မဘာသာ စာကြည့်တိုက်များ
ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်းရှင်သနရေး” အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာတမ်း
ဖတ်ပွဲကိုလည်း အွန်လှုပ်းအပါအဝင် ကျင်းပဲ့ပါသည်။

ଟାକ୍ତର୍ମୁଦ୍ଦୁରୀଙ୍କର୍ତ୍ତାବିଦ୍ୟାରେ

ချက်များအား အနီးကပ် ပြည့်ပြည့်စုစုဖြည့်ဆည်းပေးရန်နင် ပုဒ္ဓသာသနနှင့်ပတ်သက်၍ပညာရှင်များလေးနှင်းစွာသတေသနပြုရန်အထောက်အကျဖြစ်စေရန်ဟူသည်။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်မျိုးမြင် တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ထားပါသည်။

ထိပ်ဆုံးတွေ့သိလင်၏ ပညာရေးမှတ်များအနက်
ကောင်းသားပဟိုပြု သင်ကြားရေး (Student centered
learning)၊ သုတေသနပုဂ္ဂိုပြုပညာရေး (Research based
education) ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် စကြည့်တိုက်
ပဟိုပြု သင်ကြားသော သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများအား ပြောန်းရန်
ဟူသည့် မှတ်အနေဖြင့်ရပ်ကို ကောင်းစွာဖော်ဆောင်နိုင်ရန်လည်း
ရှေ့ရှေ့ဖော်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

တပေပစ္စသိုးများစွဲဆောင်းခြင်း

တပေစစ်ည်းများ စုဆောင်းရာတွင် ဤဗုဒ္ဓဘာသုတ္ထာန
ကို တည်ထောင်သူနှင့် ပါဘေးကျပ်ဖြစ်သူ ဒေါက်တာ
ဓမ္မသာမိသည် အောက်စိမ့်တ္ထာနိုင်းပါရဂူကျေးမြှုပ်စဉ်
တွင် စုဆောင်းလေ့လာဖတ်ရှုခဲ့သော စာအုပ်များဖြင့် စတင်
မတည်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသနနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များ
သုတေသနပြုရာတွင် ထိရောက်သည့် အထောက်အကူ
ဖြစ်စေရန် ပိဋက္ခနှင့် အင်လိပ်ဘာသာ စာအုပ်များကို အမိကထား
စုဆောင်းပြီး ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် ယင်းဘာသာရှင်များကို
ပေါင်းစပ်သုံးသပ်ထားသော စာအုပ်စာတမ်းများကို ဦးတားပေး
စုဆောင်းထားပါသည်။ တဖန် မြန်မာ ထိုင်း၊ ရှုပ်းဘာသာ
များဖြင့် ရေးသားထားသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို
လည်း ဝယ်ယူခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူဗျာနှုန်းသည့် စာအုပ်
များကို လက်ခံရယူခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း စုဆောင်းထားရှိ
ပါသည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၅)ရက်နေ့အထိ တာမျိုး
စုပေါင်း လေးသောင်းခြေကိုထောင်ကျော်၊ ဘွဲ့ယူကျမ်း
ရှစ်ရာကျော်နှင့် တာနယ်ဇင်း သုံးထောင်ငါးရာကျော် စုဆောင်း
ထားရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတွေ့ကြည့်တိုက်၏ ပုံနှိပ်မှုတစ်တွင်
ဘာသာစကား ၁၄ မျိုးဖြင့် ရေးသားထားသည့် ဂိုဏ်တော်
ကျမ်းတာအုပ်များနှင့် နိုင်ငံတကာမှ သုတေသနပညာရှင်များ
လုပ်ခြင်းထားသည့် အထူးစာစု ၆၇ မျိုးလည်း အပါအဝင် ဖြစ်ပါ
သည်။

အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အမွှေအနှစ်အဖြစ် ထိန်းသိမ်းရေး ပုဂ္ဂသာသန၊ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်ရေးနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများကို အထောက်အကြပ်ဖို့ ပေးပို့အတွက် စာအုပ်

၁၂

ဝန်ဆောင်သံယာတော်များ စာသင်စာချဆရာတော်
များ စာသင်သာသံယာတော်များနှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ လေ့လာ
လိုသော စာအုပ်စာတမ်းများကို လွယ်ကူခြောမွေ့စာ ရှာဖွေ
ဖတ်ရှုနိုင်စေရန် သံယာတော် င ပါး၊ လူပုဂ္ဂိုလ် စာကြည့်တိုက်
များ ၅ ဦးနှင့် စာကြည့်တိုက်ဝန်ထမ်း င ဦးတိုက ဝန်ဆောင်မှု
ပေးလျက် ရှိပါသည်။

၁၂၁

တရာ့သူများ ပိုမိုအဆင်ပြေစေရန် ဒါလက်ထရွန်းနှစ် အရင်အမြစ်များအဖြစ် ရှုပ်ပြည်နယ်ပုဂ္ဂိုလ်တော်သို့လဲ ဝက်ဟု ဆိုက် <https://www.SSbu.edu.mm/> ၏ စာကြည့်တိက် ကလ္ာ <http://library.SSbu.edu.mm/> တွင် မြန်မာ့စွဲယိုင် ကျမ်းများကို ရယ်ဖတ်ရှုနိုင်ပြီး တော်သို့လဲများပါပိုစာကြည် တိက်နှင့်တကွ မြန်မာနိုင်ငံတော်သို့လဲ စာကြည့်တိက် (၂၇) ခု နှင့်မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားစာကြည့်တိက်(နေပြည်တော်)တို့၏ စုပေါင်းကက်တလောက် (Union catalogue) များကိုလည်း ရှုဖွေနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ထားပါသည်။

თოლექტიკა აავტომატიზირდა მეცნიერებულ სისტემების მიერ როგორც ELIB Integrated Library Management System და KOHA Integrated Library Management System და მათ შემდეგ მომდევნო სისტემების მიერ როგორც მართვის სისტემა და მათ შემდევნო მომდევნო სისტემების მიერ როგორც მართვის სისტემა.

ကောင်း KOHA စနစ်ဖြင့် စာအုပ်ကိုတေလျာက်နှစ်သောင်း ရှစ်ထောင်ကျော်ကို အွန်လိုင်းမှုလည်းကောင်း ရှာဖွေလေ့လာ နိုင်ပါသည်။ စာအုပ်များကို အလွယ်တကူရှာဖွေနိုင်စေနိုင်ပါသည်။ စာအုပ်များကို အထင်တရစီတွင် ကွန်ပျူးတာနှစ်လုံးပါကို ထားရှုပေးထားပါသည်။

ထိအပြင် 'မဟာဓမ္မပါလ (ဓမ္မတပေထိန်းသိမ်းတော်ရှောက်ရေးအသင်း)'၊ မှ ကွန်ပျူးတာ စုနစ်စုနှင့်အတူ လူအပိုဒ်၊ သည့် e-Book ရှစ်ထောင်ကျော်ကိုလည်း အော့ဖိလိုင်းအနေဖြင့် e-Library အခန်းတွင် ရှာဖွေလေ့လာနိုင်ကြပါသည်။

ဘက္ကည့်တိုက် ရေရှည်တည်တုံးရေး

ପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେଡିଂ:ପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେଡିଂମୁକ୍ତ ପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେଡିଂଯାଃଆପେଇନ୍: ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ମଧ୍ୟ ପିଠିନ୍‌ଲ୍ୟାପିଫିନ୍‌ଫିନ୍‌କ୍ରେଟ୍‌ରେନ୍‌ଫଲ୍‌ସିଲ୍‌: ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେଡିଂଟାଣୀ ତାରାଃ
ତେଣ୍‌ପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେଡିଂ ମୃଗ୍ନିଶା (୮୫,୦୦୦) କିମ୍ବା ରତ୍ନଜ୍ଵଳିକାନ୍‌ହେଣ୍‌ଦିଲ୍‌ଲ୍ୟାନ୍‌
'ମୃଗ୍ନିଶା' (୮୫,୦୦୦) ପଲ୍‌ଲ୍ୟାପିରାଷି ବିକଳିପିକିନ୍‌କିମ୍ବା 'କିମ୍ବା ପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେଡିଂ
ଯାଃପିଃ ୧ ଯୁକ୍ତିଲ୍ୟାନ୍‌ ପ୍ରେସ୍‌ଟ୍ରେଡିଂ (୯,୦୦୦) କୁଣ୍ଡ ତିନିଃତାରି
(୧୦୨) ତାରି ଆମେରିକାନ୍‌ଫେର୍‌ଲା (୯) ଫେର୍‌ଲା ଉଚ୍ଚତାବୁ
ଫେର୍‌ଲା (୯) ଫେର୍‌ଲା ଉଚ୍ଚତାବୁ ପିଠିନ୍‌ଲ୍ୟାପିଫିନ୍‌ଫିନ୍‌କ୍ରେଟ୍‌ରେନ୍‌ଫଲ୍‌ସିଲ୍‌ (୧୨) ପେଇନ୍ ଫ୍ଲାଫିଙ୍‌ପିଠିନ୍‌ଲ୍ୟାପିଫିନ୍‌ଫିନ୍‌କ୍ରେଟ୍‌ରେନ୍‌ଫଲ୍‌ସିଲ୍‌

နယ် ပုဂ္ဂတ္တသိလ်တကြည့်တိုက်အကြောင်းကို မှတ်တာ
များများနိုင်စေရန် မျှဝေလိုက်ပါသည်။
‘ပုဂ္ဂသာသနံ စီရံတို့’

ကျမ်းကိုးတရှင်း

- ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်သံယူမဟာ
နာယကအဖွဲ့ထံသို့ ရှမ်းပြည်နယ်ပုဂ္ဂတ္တသိလ်၏
အသိအမှတ်ပြု မှတ်ပုံတင်ပေးပါရန် လျောက်ထားလွှာ
(တောင်ကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်ပုဂ္ဂတ္တသိလ်၊ ၂၀၂၀)
- ဒေါက်တာဓမ္မသာမီ မြန်မာနိုင်ငံရှမ်းပြည်နယ်ပုဂ္ဂ
တ္တသိလ်၏ မူလတွေးခေါ်တာမ်း
(တောင်ကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပုဂ္ဂတ္တသိလ်၊ ၂၀၁၄)
- ဒေါက်တာယဉ်ယဉ်အေး၊ ရှမ်းပြည်နယ်ပုဂ္ဂတ္တသိလ်
တကြည့်တိုက်၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု
(ပုဂ္ဂဘာသာတကြည့်တိုက်များ ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်း
ရှင်သနရေး၊ ၉) ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ
တတ်မ်းဖတ်ပွဲ၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပုဂ္ဂတ္တသိလ်၊
အောက်တို့ဘာ ၂၉-၃၀၊ ၂၀၂၂)

မှတ်ချက်။ ဤစာမျက် ရေးသားသူသည် တ္တသိလ်များ ဗဟို
တကြည့်တိုက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် တကြည့်တိုက်
များတိုးဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ဒေါ်သုဒ္ဓိတရီ တွဲအမည် ခံယူလျက်
သီလရှင်အဖြစ် သာသနဘောင်တွင် တရားဓမ္မများ ကျင့်ကြ
ပွားများလျက် ရှမ်းပြည်နယ် ပုဂ္ဂတ္တသိလ် တကြည့်တိုက်
တွင် ကူညီဆောင်ရွက်နေပါသည်။

အယိဒီတာ

ဒါဖတ်ပြီးမှ ပျိုးတူဝါပါ

တိုးတိုးတိုး

ခေါင်းစဉ်ကို လုမ်းကြည့်ရုံကလေးနဲ့
အကြောင်းမြင်ကာ တန်းမသိနိုင်။

မလွှဲကြောင်း ဆင်ခြင်
အထဲခေါင်းစဉ် အမိမိမျိုးပါလို့
နိုင်းတွေ့အမှာရှိစာအပြင်
မာတိကာ စာမာရို့လေနဲ့
တကိုယ်ကို အနည်းငယ်မြည်းပါမှ
အခွဲလွှာယ်ပြီး အကျိုးသူပြု
ပျိုးတူစိုင်ပိုင်။

ခါတရုံလက်ချမှတ်
သက်ဆိုင်ရာ ဆရာတိနဲ့ဆွေးနွေးနွေး။

ပြဿနာတူ

မှတ်ကာယူ စာရင်းတို့ပါမှ
ရှင်းစိုရာ အဆင်ပြေတို့
တွေ့နိုင် ယူ လူ ဘာ သိ သုံး ရယ်နဲ့
နဲ့ တ ဝိထိ အဆုံးရယ်လို့
ပြုးတဖော်ပျော် နံပါတ်တပ်
ဆုံးဖြတ်မနေး။ ။

၂၀၂၃ မြန်မားတကြည့်တိုက်သင်းတော် ပုဂ္ဂသာသနံ ဘွဲ့လုံးသင်းတော်

- မြန်မာနိုင်ငံတကြည့်တိုက်အသင်းသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ် အတွင်းတွင်
၁။ တကြည့်တိုက်ပညာ အခြေခံသင်တန်း (၁.၅.၂၀၂၃ - ၃၁.၅.၂၀၂၃)
(Library Education and Technology Basic Course)
- ၂။ အဆင့်မြင့်တကြည့်တိုက်သင်တန်း (၄.၉.၂၀၂၃ - ၂၉.၉.၂၀၂၃)
(Intermediate Course of Library Education and Information Science)

မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အသင်းနှင့် စွဲနှင့်တော်ရွှေ့နှင့် ပျော်လှေ့နှင့် စွဲနှင့်တော်ရွှေ့နှင့် ပျော်လှေ့

ဦးအေးချို (တရားလွှှာတော်ရွှေ့နှင့် ပျော်လှေ့)

ကျွန်တော်သည် မြန်မာနိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အသင်း တွင် ဥပဒေအကြံပေးအဖြစ် ထောင်ရှုက်နေရပါသည်။ မြန်မာ နိုင်ငံ စာကြည့်တိုက်အသင်း၏ စည်းကမ်းထဲ၌ စာကြည့်တိုက် အသင်းဝင် ဖြစ်ရမည့်သူသည် စာကြည့်တိုက်သင်တန်းတရာ့ တက်ရောက်အောင်မြှင့်ပြီးသူ၊ စာကြည့်တိုက်ပညာဘွဲ့တရာ့ ရပြီးသူ ဖြစ်ရမည်ဟု ပါရှိပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် စာကြည့်တိုက်ပညာဆင့်ရာ သင်တန်းတရာ့ရောက်လည်း ကောင်း၊ ဒီပလိုမာတရာ့ရောက်လည်းကောင်း၊ ဘွဲ့တရာ့ရောက်လည်းကောင်း ရရှိထားသူ မဟုတ်ဘဲ စာကြည့်တိုက်အသင်း တွင် တာဝန်တရပ် ယူနေရပါသည်။ ဆန်းသည်ဟု ဆိုနိုင်သော လည်း ကျွန်တော်အဖွဲ့ မဆန်း။ ကျွန်တော်ဘဝဝယ် စာကြည့်တိုက်နှင့် တကျော်ပြန်လည် ပတ်သက်နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရမည် ထင်၏။

ကျွန်တော်ဘဝကို ရန်ကုန်တွေ့ဆုံးလိုက် စာကြည့်တိုက် မှ စခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်သည် တန်းမြှင့် ကျောင်းထွက်လက်မှတ်ရ တာမေးပွဲအောင်သည်။ ဘဝအခြေ

အနေအရ အလုပ်တရာ့လုပ်ဖို့လိုသည်။ အင်ကြီးကျွန်းမာရေး မကောင်းသောကြောင့် သားကြီးအနေဖြင့် တဖက်တလမ်းက ကူရမည်ကိုး။

ထိုစဉ် ရန်ကုန်တွေ့ဆုံးလိုက်တွင် တရား ဝန်ထမ်း လိုသည်ဟု ကျွန်တော်ဦးလေး ဦးသော် စည်းကို သိရ သည်။ သို့သော် လက်နိုင်စက်ရှိက်တတ်ရမည်ဟု ဆိုသော ကြောင့် လက်နိုင်စက် ရှိက်တတ်ရန် တလန်းပါးအပြေးအထန် လေ့ကျင့်ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် လက်နိုင်စက်ရှိကိုပြီး အင်တာပူးဗျား ဖြေသည်။ ပါးယောက်ဖြေရာ ခုတိယရသည်။ ပထမရာသူ ကိုမြေနှင့် ကျွန်တော်ကို ရန်ကုန်တွေ့ဆုံးလိုက်တွင် အောက်တန်းတရား ခန့်သည်။ ထိုနောက် ၂၂.၁၀.၁၉၆၃ ဖြစ်သည်။ တတိယရသူတိုးကို လူမှုရေးသိပ္ပါး စာကြည့်တိုက် သို့ ပို့သည်။ ဤသုံးယောက်သာ ခန့်ပါသည်။

ထိုစဉ်က စာကြည့်တိုက်မှုဗျားမှာ ဆရာကြီးဦးသိန်းဟန် (ဆရာဇ်ရှိ) ဖြစ်သည်။ လက်ထောက်စာကြည့်တိုက်မှုဗျားမှာ ဆရာတိုးသောကောင်းနှင့် ဆရာမအောင်ခင်အုန်း ဖြစ်

သည်။ ဆရာတီးမောင်မောင်နှင့် ဆရာမအေြကျော်ကျော်တို့မှာ
ထိစိတ်က ရာထူးအခေါ်အရ ဒုလက်ထောက်စာကြည့်တိုက်များ
များ ဖြစ်သည်။

၁၁၁၂၁၂၃၁၇ နေတွင် ဆရာတိုးပြီးသိန်းဟန်က ခေါ်
သည်ဆို၍ ဆရာတိုးရဲ့ခန်း သွားသည်။ ဆရာတိုးရှေ့တွင်
ပုဂ္ဂိုလ်တုံးထိုင်နေသည်။ ဆရာတိုးက “ဟောင်အေးချို့မင်းကို
ကမာရွတ်ရဲစခန်းက ရဲအုပ်ပြီးဟောင်ဟောင်သန်းက မေးစရာ
ရှိလို ခကာခေါ်သွားဖို့ ဆရာတိုးမှာ လာခွင့်တောင်းနေတယ်။
လိုက်သွားလိုက်ပါ” ထိုစဉ် ပြီးဟောင်ဟောင်သန်းဆိုသူက
“ခကာလေး မေးပြီးရင် ညာနေကျူး ပြန်လွှတ်လိုက်မှာပါ။ လိုက်ခဲ့
ပါ” ဟု ခေါ်သည်။ ကျွန်ုတ်တော် လိုက်သွားသည်။

၁။၅။၁၉၆၄ နေ့တွင် ပြန်လွှတ်သည်။ ၂။၅။၁၉၆၄ တွင်
ရန်ကုန်တူဗ္ဗသိလ်တော်တိုက်သို့ ပြန်သွားသည်။ ဆရာ
ကြီး ဦးသိန်းဟန်နှင့် ဝင်တွေ့သည်။ ဆရာကြီး၏ ပြောစကား
သည် မောနနေသူကို ရေချို့ရေအေး တိုက်သည့်နှင့် အေးချမ်း
သွားသည်။

“မင်းကိုမေးစရာရှိလိုခကာခေါ်သွားမယ်ဆိုပြီးဆရာတိ
ခွင့်တောင်း ခေါ်သွားတာ။ နောက် မောင်သောင်း မေးကြည့်
တော့ အိမ်ပြန်မရောက်ဘူး သိရတယ်။ မင်းကိုစွဲကို ရှစခန်းက
ဘာတာမှလည်း မပေးဘူး။ တပတ်လောက်ကြာတော့ ဆရာ
လည်း ပါမောက္ခချုပ်ရုံး အစီရင်ခံစာ ရေးလိုက်တယ်။ မင်း
ပျက်ကွက်တာမှ မဟုတ်ဘဲကွာ။ အလုပ်ပြန်ဆင်းကြောင်း
Duty Report ရေးတင်လိုက်။ ဆရာ ဆက်တင်ပြပေးမယ်”

ထိစဉ်က ရန်ကုန်တဲ့ သိလ်သည် မိမိရန်ပုံငွေဖြင့် မိမိ

လျှပ်ရားနေသည့် ဘတ်အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ အစိုးရတဗ္ဗာသို့လဲ
မဟုတ်သေး။ ဤသိဖြင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ် အနေပါရီလတွင်မှ
ကျွန်တော်ပျက်ကွက်ကာလများကို လတေ့ဌုင့်အဖြစ် သတ်
မှတ်ပြီး ၂.၅-၁၉၆၄ နေ့မှစ၍ ပြန်လည်ခန်ထားကြောင်း
အမိန့်စာရသည်။ စုစုပေါင်း ၈ လတေ့ တကြီ့မြတ်တည်း ပေါင်းရ
ပါသည်။

ပ.လ.က တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ကျောင်းဆက်
တက်ရာ ၁၉၇၄ ခန့်တွင် မြန်မာတာအမိဘကာသာရုပ်ဖြင့်
စိုးဘွဲ့ကို လုပ်သားများကောလိပ်မှ ရခဲ့သည်။ ဒေါ်ခင်ဝင်းရီ
သည် ကျွန်တော်ထက် တန်ဖောက်ကျြော်း လုပ်သားများ
ကောလိပ် ရောက်သောကြောင့် သူသည် ၁၉၇၅ ခန့်တွင်
မြန်မာတာအမိဘဖြင့်ပင် စိုးဘွဲ့ ရသည်။ ဒေါ်ခင်ဝင်းရီသည်
ရန်ကုန်တဗ္ဗာဆိုလ်တော်းတိုက်တွင် တာဝန်ထမ်းနေသော
ကြောင့် စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်း ဆက်တက်
သည်။ ရန်ကုန်တဗ္ဗာဆိုလ်တော်းတိုက်တွင် ကျွန်တော်
ရှိလျှင်လည်း စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်း တက်
ဖစ်မည်ပင်။

သို့သော ကျွန်တော် ဆက်တက်ဖြစ်သည်က မှတ်ပုံတင် ရှေ့နေသင်တန်း (R.L) ဖြစ်သည်။ ထိုသင်တန်း ဒေါ်ခိုး သော အစိုးရအလုပ်ကို လက်ပြန်တော်ဆက်အနားယူကာ ရှေ့နေ ဘဝသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ရှေ့နေဖြစ်စ အလုပ်ပါးနေ၍ မဟာ ဂိဏ္ဍာဘွဲ့သင်တန်း ဆက်တက်သည်။ လုပ်သားများကောလိပ် နောက်ဆုံးနှစ်တွင် ကျွန်တော်သည် မဟာဂိဏ္ဍာတက်ရန် အရည်အခင်းမီကြောင်း အမည်ရှေ့တွင် ကြယ်ပွင့်အမှတ်

အသားဖြင့် အောင်စာရင်းထုတ်ခံရသူဖြစ်၍ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့
တက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ခွင့်ပြုစာမျက်နှာကို အကြောင်းပြု၍ ချုံနိုင်သမျှ ချုံပါ
မည်။

မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရှုံး တရေးသည်။ ရေးသည့်စာများ
ဆရာသည်၊ ဤသို့ဖြင့် တပေနယ်တွင် လူပုဂ္ဂိုလ်ပြန်သည်။

ကျွန်ုတ်သည် တရေးဆရာလည်း တရေးဆရာ
ရှုံးနေလည်း ရှုံးနေ ဖြစ်သောကြောင့် ဆရာဦးမျိုးသန်
(မောင်ဆရာင်)က မြန်မာနိုင်ငံ တပေနှင့် တန်ယ်ဇော်းအဖွဲ့တွင်
ဥပဒေအကြံးပေးအဖြစ် ဆရာ ဒေါက်တာတင်အောင်အေးနှင့်
ကျွန်ုတ်ကို တာဝန်ပေးသည်။ ပေါ်ပေါ်လာသမျှသော
ဥပဒေဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးရပါသည်။

၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ဉားလေစေတီတော်သမိုင်း ပြုစုရေး
အဖွဲ့ ဖွဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဆရာတိုက်စီး၊ ဆရာဦးသော
ကောင်း၊ ဆရာမောင်ဆရာင် စသည်ဖြင့် ဆရာကြီးများနှင့်
ဆရာမကြီးဒေါက်တို့ ပါဝင်သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် သမိုင်း ပြုစု
ရေးသားမည်သူ၊ လုပ်ယောက်တိုး လိုသည်ဆိုသောကြောင့် ဆရာ
မောင်ဆရာင်က ကျွန်ုတ်ကို အဆိုပြုသော်လည်း ဆရာဦးသော
ကောင်းက ကျွန်ုတ်ကို “ရန်ကုန်တူဗ္ဗာသို့” တွက်ည့်တိုက်
တွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်၍ သိသောကြောင့် ထောက်ခံပေသည်။
ဤသို့ဖြင့် ဉားလေစေတီတော်သမိုင်းကို ကျွန်ုတ် ပြုစွဲခွင့်
ရပါသည်။ ဆရာဦးသောကောင်းနှင့် အနီးကပ်တဖန် ပြန်ဆုံးရ
ပြန်ပါသည်။

ဆရာမောင်ဆရာင်သည် ဆရာ ဒေါက်တာတင်အောင်
အေးနှင့် ကျွန်ုတ်ကို တပေနှင့် တန်ယ်ဇော်းအဖွဲ့ ရွှေးချယ်
တင်မြောက်ပွဲ ကြီးကြပ်ရေးကော်မရှင်တွင် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်း
ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးပြီး ရွှေးကော်ပွဲကို ဦးစီးကျင်းပ
စေသည်။ ဆရာ ဒေါက်တာတင်အောင်အေး တရားရုံးချုပ်
တရားသူကြီးဖြစ်သွားသောအခါ ဆရာဒေါက်တာကြော်နှင့်ကို
ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ပေးပြန်သည်။ ကျွန်ုတ်ကမူ အတွင်း
ရေးမှူး၊ ဤသည်မှ ဥပဒေဆိုင်ရာ တာဝန်များ ဖြစ်သည်။

ဉားလေးစေတီတော်သမိုင်းရေးနေစဉ်ဆရာတိုက်စီး၊
ဒီး၊ ဆရာမ တူဗ္ဗာသို့လိုပြုစီးးလို စမ်းချောင်းရှိ ပြန်နှင့် အိမ်
ရောင်းခြင်းကိစ္စ၊ ဆရာမ တူဗ္ဗာသို့လိုပြုစီးးတောင်ဥက္ကဋ္ဌလာပရှိ
ငွေကြာရုံ ရှောင်းသာလမ်း ပြန်နှင့် အိမ် ဝယ်သည့်ကိစ္စတို့တွင်
ကျွန်ုတ် ဆောင်ရွက်ပေးရပါသည်။ ဆရာမကြီးဒေါက်တို့ကြော်
လုည်းတန်းက သူ့ပြန်နှင့် အိမ်ရောင်းပြီး လှိုင်မြို့နယ်တွင်
တိုက်ခန်းဝယ်သည့်ကိစ္စများကိုလည်း ကျွန်ုတ် ဆောင်
ရွက်ပေးရပါသည်။ ဥပဒေဆိုင်ရာတာဝန်များ ကျွန်ုတ်

ဆောင်ရွက်နေသည်ကို ဆရာဦးသောကောင်း သိနေသော
ကြောင့် ဆရာတိုးသား ကိုသန့်သောကောင်း၏ Myanmar
Book Center တာအုပ်ဆိုင်လုပ်ငန်းတွင် ဥပဒေဆိုင်ရာ
လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးရန် ကျွန်ုတ်ကို တာဝန်ပေးပါ
သည်။ ကိုသန့်သောကောင်းကလည်း ဥပဒေဆိုင်ရာ လိအပ်
သမျှ အကြံ့ညှက်များ တောင်းသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွက်ည့်တိုက်အသင်းတွင် ဆရာဦးကော်
ကော်နိုင်က ဥပဒေအကြံးပေးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေကြောင့်
ကျွန်ုတ် ကြားရပါသည်။ သူကား ဥပဒေပညာရှင်၊ ဥပဒေ
ပါမောက္ဗာ၊ သင့်မြတ်လုပ်၏။ ကျွန်ုတ်နှင့် သက်ဆိုင်လာမည်
ဟု ထင်ပင်မထင်။

ဆရာဦးကော်ကော်နိုင် ရတန်တရာ်ကွယ်လွန်သွား
ကြောင်း ကြားရသည်။ တပေါ်မာန် အစည်းအဝေးခန်းမတွင်
ပြုလုပ်သော တပေဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးများတွင် ဆရာ
ဦးသောကောင်းနှင့် အမြဲဆုံးနေကျဖြစ်၍ ဆရာဦးကော်ကော်
နိုင် ကွယ်လွန်ပြီး မကြားမိ ဆရာဦးသောကောင်းက ကျွန်ု
တ်ကိုကို “ကိုအေးချို့။ မြန်မာနိုင်ငံတွက်ည့်တိုက်အသင်းမှာ
ဥပဒေအကြံးပေး လုပ်ပေးပါ” ဟု တာဝန်ပေးပါသည်။ ကျွန်ု
တ် အချိန်ယူပြီး စဉ်းစားခြင်း မရှိ။ ချက်ချင်းပင် “ဟုတ်ကဲ့
ဆရာ” ဟု တာဝန်ခံလိုက်သည်။ ဤသို့ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ
တွက်ည့်တိုက်အသင်းတွင် ဥပဒေအကြံးပေး ကျွန်ုတ် ဖြစ်
လာသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ တွက်ည့်တိုက်အသင်းသည် တွက်ည့်
တိုက်များ ဖွဲ့ဖြီးတိုးတက်ရောန် တွက်ည့်တိုက်ပညာနှင့်
အညီ တွက်ည့်တိုက်များ ဖွင့်လှစ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် လုံးလုံး
စိုက်နေကြပောင်း ကျွန်ုတ် တွေ့နေရသည်။ “တွက်ည့်
တိုက် ဖွင့်ခြင်းသည် ထောင်တံ့ခါးပိတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏” ဆိုသော
စကားများ ကြားဖူးသည်။

ထိုကြောင့် ထောင်တံ့ခါးများပိတ်နိုင်ရန်၊ တွက်ည့်တိုက်
များပြားတွင်ကျယ်စွာ ဖွင့်လှစ်ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ဆုတေသန
သည်။ တရားနှင့်က မြန်မာနိုင်ငံတွင် တွက်ည့်တိုက်ပေါင်း
သောင်းကောန်းကော်ရှိသည်ဟု တရားတွေ့ရသည်။ သို့သော
ယနေ့ကာလည် ထိုတွက်ည့်တိုက်များ ဘယ်ရောက်ကျန်သည်
မသိ။ မတွေ့ရတော့။ ခေတ်တိုင်း ခေတ်တိုင်းတွင်လည်း တွက်
ည့်တိုက်များ ဖွင့်လှစ်ပောင်း တရားတွေ့ရသည်။ တရား
သာရှိသော တွက်ည့်တိုက်များ မဟုတ်ဘဲ အချင်းလည်း
ရှိသည့် တွက်ည့်တိုက်များ ဖွင့်လှစ်နိုင်စေလိုပောင်းလည်း
ဆုတေသန်းရပါသည်။

တဖတ်ကြခု

ဝင်းဝင်း (lib.)

HICOKS

‘ပလဒါးတန်ဖိုးဖိုးတွေ့ပါမယ်၊ တပေါက်ကြပို့’ ဟူသော နှီးဆောင်တန် တဖတ်ရန် စိတ်ခေါ်ခြင်းဖြင့် နိဒါန်းဖွံ့ဖြိုးလိုက်ပါ သည်။ တဖတ်ခြင်းသည် ပလဒါးတန်ကို ဖိုးဖိုးစေကြောင်း တဖတ်သူတိုင်း သိကြပါသည်။ ပလဒါးတန်မှာ ၁။ ကာယာလလ (နောက်ကာယာအား) ၂။ ဉာဏ်ပေလ (ညောက်ပေအား) ၃။ စာရိဇ္ဈာလ (ကိုယ်ကျင့်သိလအား) ၄။ မိဇ္ဈာလ (မိတ်ခွေ ခင်ပွန်းအား) ၅။ ဘောဂလလ (ပစ္စည်းဥစ္စာအား) တို့ ဖြစ်ကြပါ သည်။

တဖတ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးကျေးဇူးများစွာရရှိကြောင်း လူတိုင်း သိကြပါသည်။ တဖတ်ခြင်းဖြင့် စာရိဇ္ဈာလများရရှိခြင်း၊ ကိုယ်မရောက်ဖိုးသော နေရာဒေသများအကြောင်း သိရှိလာ ခြင်း၊ အတွေးအခေါ်များ ရင့်ကျက်စေခြင်း၊ ဖြန့်ကျက် တွေး တော်လာခြင်း၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်စွင်း မြင့်မားလာခြင်း၊

အမှားအမှန် ခွဲခြားတတ်လာခြင်း သာဖြင့် တဖတ်ခြင်းကြောင့် ရရှိလာသည့် အကျိုးကျေးဇူးများပြားလုပါသည်။ ကဗျာနှင့် အဝန်း ပညာသင်ယူသည့် စနစ်သည့် တပေပေါ်တွင် အခြေပြု တည်ဆောက်ထားသော စနစ်ဖြစ်ကြောင်း အထူးဖော်ပြစ်ရာ လိမည် မထင်ပါ။ လူမှုန်းသိအရွယ်မှ အသိပညာ အတတ် ပညာများ စတင်ဆည်းလူးသည့်အချိန်မှတ်၍ စာသင် စာရေးနှင့် တဖတ်ခြင်း အလုပ်များ လုပ်ရပါသည်။ တဖတ်ခြင်းဖြင့် အသိ ညာက်အတွေးအမြင်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာသည့်စလေ့နှင့် အသား ကျေနေဖြစ်သော လူသားတို့သည် တဖတ်သည့်အလုပ်ကို အသိအမြင် တိုးဗျားစေသည့်အလုပ်အဖြစ် အမွန်အမြတ် ကျင့်သုံးနေကြခဲ့ဖြစ်ပါသည်။

တာရုပ်တပေများထဲမှ အသိအမြင်များရယူခြင်းသည် အခြားသောအထောက်အထားမျိုင်လုံးသော social media များ၊ ဓာတ်ပုံများ၊ ရပ်ပုံများမှ ရရှိသော အသိပညာများထက် တိကျိုင်းမာပါသည်။ တဖတ်ခြင်းသည်သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် အလျှောက်တွေ့ဆုံးတွေးတွေးလာနိုင်ရန်အတွက် ပျိုးစွောဝမှ စတင်ရပြီး ရေလောင်းပေါင်းသင် စနစ်တကျျှော်ပြုစုံ ပျိုးထောင်မှုသာ အသိုးအပွင့်များ ဝေဝေဆာဆာနှင့် အရိုင် ကောင်းသည့် သစ်ပင်တပင် ဖြစ်လာသကဲ့သို့ပင် တာရုပ် တပေများကို လေ့လာဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် တာရုပ်တပေများပေးသော အသိပညာများ၊ အတတ်ပညာများ၊ ပဟုသုတေသနများ၊ ပိမိတွင် တိုးဗျားလာခြင်းဖြင့် ဘဝအရည်အသွေး မြင့်မာလာရေး အတွက် အထောက်အကူကောင်းတဲ့ဖြစ်ကြောင်း အားလုံး သိရှိကြပါသည်။

ယနေ့ခေတ်လျှင်ယူတန်သည် တဖတ်သည့်အလေ့ အထ အားနည်းလာကြပါသည်။ ခေတ်မီ ဆက်သွယ်ရေး ပစ္စည်းကိုရိုယ်ယူများ အသစ်အသစ် ပေါ်ပေါက်လာသည့်ကို အသုံးပြုလျက်တဖတ်သည့်ဘက်တွင်အချိန်ပေါ်နိုင်မှုနည်းပါးလာခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထောက်ကပင် တဖတ်သည့် အလေ့အထ မရှိပါက လူငယ် လူကြီးဘဝတွင်လည်း စာမဖတ်ကြသူများသာ ဖြစ်လာကြပေမည်။

တန်းကား တမဖတ်သော်လည်း သိလိုရာအကြောင်း များကို ဆိုရှယ်မိခိုယ်ယူများပေါ်မှတဆင့် သိရှိနိုင်သည်ဟု လွှာများသော အမြင်များလည်း ရှိလာနိုင်ပါသည်။ ထိုအယုအဆ သည် မမှန်ကန်သဖြင့် တကြည့်တိုက်မှုးများက ထိုကဲ့သို့ အတွေးအမြင်ရှိသူများ တဖတ်လာစေရန် နည်းလမ်းရှာ ခွဲဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကြောင်းတစ်စုံတရာ့ ကြံ့လာပါက တဖတ်အားနည်း ခဲ့သူနှင့် တဖတ်အားများပြီး ရသ - သတေတပများကို နှုန်းစိုး

စပ် ဖတ်ရှထားသူသည် လွန်စွာကွာဗြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ သူတို့နှင့်ပို့တွင် အတွေးအမြင်မြင့်မားခဲင်း၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်နှင့်စွမ်းရှိခြင်း၊ လူနှင့် လောကကို စာနာတတ်သောစိတ်ဖြင့် ကြည့်ရှုတတ်ခြင်း၊ နှီးည့်သောစိတ်ကာတ်ရှိခြင်း၊ ကြံ့လာရသည့် အဆက်အခဲများကို နည်းမှန်လပ်းမှန် ဖြေရှင်းတတ်ခြင်း၊ စဟုသုတက္ကယ်ဝြင်း စသည့် အရည်အသွေးများကွာဗြားကြောင်း သူတို့နှင့် ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ရသူများက သိရှိလာကြမည် ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ဆိုစေ စာဖတ်အားကောင်းသူသည် စာဖတ်အားနည်းသူထက် အစဉ်အဖြေ တပန်းသာနေ့မည် ဖြစ်ပါသည်။

ତଥୀମିହାମ୍ବାଃକ ପିତିଦୟଣ ଵାଃଵତିଃମ୍ବାଃଗ୍ରୀ ପଲ୍ଲା
ଯଦିନ୍ଦାର୍ଥାଯନ୍ତ କୌରାଃତାମୁଲ୍ୟେ ଆଶ୍ରାଃତାପେମ୍ବାଃ ଅର୍ଦ୍ଧ
ଶର୍ଦ୍ଦ ଧିନ୍ଦପଦତାର୍ଥିକ୍ରମିତାନ୍ତିଃ । ର୍ଣ୍ଣାଃଆଶିକ ପିନ୍ଦଃକାଲେଃମ୍ବାଃ
ଦିତ୍ୟାଫର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୀତିଃଲିଭୁମନ୍ତହୃତ୍ୟା ଆଶ୍ରମ୍ବାଃଲାନ୍ତିଃ ଶିଶୁଃଫୁଃ
ପିତାନ୍ତିଃ । ସ୍ଥିତ୍ୟେ ଯତ୍ତାପି ତାପର୍ତ୍ତିକ୍ରମିନ୍ଦିଃଗ୍ରୀ ଆଶାପେଃତାନ୍ତି
ମିହାମ୍ବାଃ ମ୍ବାଃପ୍ରାଃଲାପ୍ରିପ୍ରତିପିତାନ୍ତିଃ ।

ଗଲେ:ଆଶ୍ରୟମୁ ଲୂଚ୍ୟ ଲୂକ୍ରୀ: ଆହାରିଆଶ୍ରୟମ୍ଭିପ୍ରି: ଦ୍ଵାରା
ନୀତିରୁ ଲୁଧାତାତୁର ତଥାର୍ଥ ଆଧିକାରୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏହାରୁ ଫେରାକାରୀ
କାର୍ଯ୍ୟରୁ ପରିପାଳନ କରିବାକୁ ପରିପାଳନ କରିବାକୁ ପରିପାଳନ କରିବାକୁ

တိက်တွယ့်တိက်” ဟူသောဆောင်ပုဒ်သည်တွယ့်တိက်၏ တန်ဖိုးကို ဖော်ပြန်ပါသည်။ ထိုအတူ “ပွခက်တွင်းမှ သရီးပိုးဆိတ်” ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်ကလည်း ဘဝတသက်တာ သင်ယူလေ့လာနေရမည်ဟု ဖော်ညွှန်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

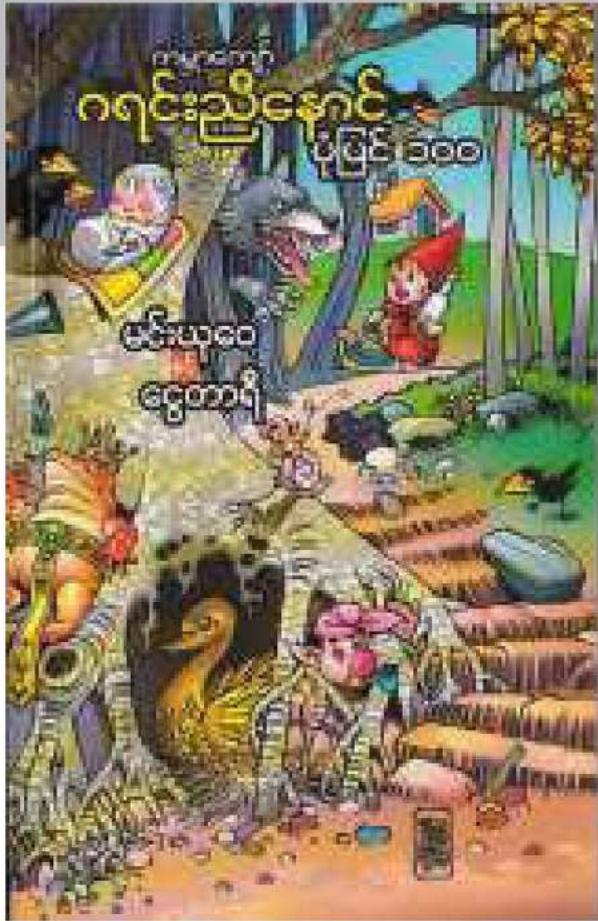
ယခုအခါ တက္ကာသိုလ် ကောလိပ် စာကြည့်တိုက်များ
သည် သမားရှိုးကျ ဝန်ဆောင်မှုမှတဆင့် တက်၍ နည်းပညာ
အသုံးပြုလျက် ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြလာကြဖြေဖြစ်ပါသည်။
ပြည့်တွင်းထုတ်စာအိပ် တတမ်းများသာမက နိုင်ငံတကာ
တပေများ၊ စာအိပ်စာတမ်းများကို အင်တာနက်ဖြင့် ရှိတ်ဆက်
ရှုဖွေရယ်နိုင်ဖြေ ဖြစ်ပါသည်။

တဖက်တွင်လည်း ကျောင်းတဗြိုဟ်များ ဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်လာစေရန် ၂၀၁၅ မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံ တဗြိုဟ်များ
အသင်းက ဦးဆောင်လျက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနအကူအညီ
ဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာ
တွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်း၊ အလယ်တန်း
ကျောင်းနှင့် မူလတန်းကျောင်း (၃) မျိုးစလုံး ပါဝင်ပါသည်။
ဤကျောင်းများရှိ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများနှင့် ဆရာ၊
ဆရာမများအတွက် သင့်လော်မည့်တာအုပ်များနှင့် သင်ကြား
ရေးအတွက် အထောက်အကူပြုစေမည့် တာအုပ်များကို
ရွေးချယ်ရဆောင်းပေးထားသဖြင့် တန်ဖိုးကြိုးမားသည့်
ကျောင်းတဗြိုဟ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

တန် မြန်မာနိုင်ငံတော်ညွှန်တိုက်အသင်းအနေဖြင့်
ပြည်သူ့တော်ညွှန်တိုက်များ လူထုအခြေပြု တော်ညွှန်တိုက်များ
အဖြောက်အမြားပေါ်ပေါက်လာစေရန် တော်ညွှန်တိုက်ပညာ
အခြေခံအဆင့် တလသင်တန်းကို တန်စ် တကြီးမဲ့ ပုံမှန်
သင်ကြားထိချေပေးလျက် ရှိပါသည်။ ၂၀၂၂ နှင့် ၂၀၂၃ တွင်
အခြေခံတော်ညွှန်တိုက်ပညာသင်တန်း တက်ရောက်ထားသူ
များအတွက် အဆင့်မြင့်တော်ညွှန်တိုက်ပညာနှင့် နည်းပညာ
သင်တန်း (Intermediate Level) တကြီးမဲ့ စွမ်းလှစ်ပေးခဲ့
ပါသည်။ ထိုထိုသောကြီးပမ်းမှုများ ပေါင်းဆုံးလာသည့် တနေ့
မြန်မာလူထု၏ စာဖတ်အားမြင့်မားလာမည့်မှာ မြေကြီးလက်
ခတ်မလွှာ ဖြစ်ပါသည်။ တော်ညွှန်တိုက်များများသည် စိန်ခေါ်မှု
များကို ကြီးဗျားအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်
စာဖတ်သူ တို့ဗျားလာရေးနှင့် နိုင်ငံ၏ စာဖတ်ရှိနှင့် မြင့်မားလာ
ရေးကို ကျော်နေရာပါ တတ်တာအား ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်
ရှိကြပါသည်။ ကြုံဆောင်းပါးဖြင့် တာခုပ်၊ တပေါ်များသည်
လူ့မိတ်ဆွေ အစစ်ဖြစ်ကြောင်းကို စာဖတ်ခြင်းဖြင့် သိမြင်လာ
ရန် စာဖတ်ကြပါစို့ဟု တိုက်တွန်းလျက် သင်ဆရာ မြင်ဆရာ၊
ကြားဆရာ အားလုံးကို လက်စိုး ကန်တော့လှုက်ပါသည်။

ဝါဘဂ္ဂမာ

တိုးကိုကိုဝင်း

တအုပ်မျက်နှာစံးတွင် ဖော်ပြထားသည့်မှာ မင်းယူဝေနှင့် ငွေတေရီ မြန်မာမြှုပ်သာ ရရင်းညီဇာတ် ဖုံးပြင် ၁၀၀ တအုပ်အတွင်းရှိ တအုပ်ခေါင်းစဉ်တမျက်နာ (Title page) တွင် ဖော်ပြထားသည့်က မင်းယူဝေ ငွေတေရီ မြန်မာမြှုပ်သည့် ကဗျာကျော် ရရင်းညီဇာတ် ဖုံးပြင် ၁၀၀ ...

တအုပ်မျက်နှာစံးတွင် ဖော်ပြထားသည့်ခေါင်းစဉ်နှင့် တအုပ်အမည်တမျက်နာ (Title Page) ၏ ဖော်ပြထားသည့် ခေါင်းစဉ်က မတူညီဘဲ အနည်းငယ်ကွဲလွှာနေပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကွဲလွှာချက်ရှိနေပါက နိုင်ငံတကာတကြည့်တိုက် ကက်တလောက်စဉ်းများ၊ အေအေအီအာ – တူး (AACR-2) အရ တအုပ်အမည် တမျက်နာ (Title Page) တွင် ဖော်ပြထားသည့်ကိုသာ အတည်ယူရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ တအုပ်အတွက် တကြည့်တိုက် ကက်တလောက်ရေးသောအခါ တအုပ်ခေါင်းစဉ်အမည်ကို ကဗျာကျော် ရရင်းညီဇာတ် ဖုံးပြင် ၁၀၀ ဟူသော ခေါင်းစဉ်သုံးစွဲမည် ဖြစ်ပါသည်။

တအုပ်မျက်နှာစံးတွင်လည်းကောင်း၊ တအုပ်အမည် တမျက်နှုန်းလည်းကောင်း ဖော်ပြထားသည့် ဝါဘဂ္ဂရကား မြန်မာမှုပ်သည်။ ဆိုသည့် ဝါဘဂ္ဂရပ် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဝါဘဂ္ဂရကိုမြင်ရုံဖြင့် အလျင်စလို မဆုံးဖြတ်လိုက်ပါနော်။ အယူလွှာခြင်း ရောက်ကမ်းပါးထဲသို့လည်း ခန်မချလိုက်ပါနော် တံကျိုကို ရေထင် ရွှေသမင် ရေလိုက်မလွှာဖို့ အရေးကြီးလှပေ သည်။

အေအေအီအာ – တူး (AACR-2) ကက်တလောက် စဉ်းများအရ ဘာသာပြန်တအုပ်အတွက် တကြည့်တိုက် ကက်တလောက်တင်လျှင် ဘာသာပြန်ဆိုသူနှင့် မဟုတ်ဘဲ မူရင်းတရေးသူဖြင့် အမိက ကက်တလောက်တင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ တိုက်ရိုက်ဘာသာပြန်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ကတ်လမ်းကျောရိုးကိုသာ ယူလျက် တိုင်းခြား လေလှစရိုက် ဝန်းကျင်ကို ပိုမိုရောမြေခလေ့ စရိတ်ဝန်းကျင်အဖြစ် ပြောင်းလဲ အသက်သွင်းကာ မိုးပြေားပြု ရေးသားထားသော အမိုးတအုပ် အတွက်မူ မူရင်းတရေးသူကို စဉ်းတာစရာမလိုဘဲ မိုးပြေားပြု တရေးသရာ၏ အမည်ဖြင့်သာ အမိကက်တလောက်တင် ရန် သတ်မှတ်ပြုအနီးထားပါသည်။ ထိုစဉ်းများအရ ဤ တအုပ်အတွက် မြန်မာမြှုပ်သည်။ ဆိုသည့် ဝါဘဂ္ဂရသည် ကက်တလောက်ပြုစုမည်တကြည့်တိုက်များ (cataloguer) များ ကို ခွဲဖြတ်ခေါ်ပြီး အောင်ချိန်စေတတ်ပါသည်။ အမိုးတအုပ် ဟု ထင်မှတ်စေတတ်ပါသည်။ အတွင်းတသား ဖတ်မကြည့်ဘဲ ကက်တလောက်တင်မည်ဆိုပါက ဆရာကြီးမင်းယုဝေ၏ အမည်ဖြင့် အမိက ကက်တလောက် တင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝါဘဂ္ဂရက မည်သို့ဆိုစေ ဝါဘဂ္ဂရကို စွဲရန်မှာ ကက်တလောက်တင်သူ တကြည့်တိုက်များ၏တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဝါဘဂ္ဂရတာလုံးကို မြင်တွေ့ရုံဖြင့် အလျင်စလို အမိကတရေးသူ မည်သူကို တင်ရမည်ဟု တအုပ်အမည် တမျက်နာတွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်အလက်များမျှဖြင့်

မဆုံးဖြတ်သင့်ပါ။ လိုအပ်ပါက မာတိကာ အမှာစာနှင့် စာကိုယ်တို့ကို ယောယျဖတ်ရှုပြီးမှ ဆုံးဖြတ်သင့်ပါသည်။

ဤစာအုပ်တွင် ဆရာတိုးမင်းယုဝေ ရေးသားထားသော အမှာစာအရ ဂျာမန်လူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည် ရေးကော် ကရင်းနှင့် စိလင်ကရင်း ကရင်းညီနောင်နှစ်ဦး ရေးသားပြုစုထားသော (Grimms' Fairy Tales) ပုံပြင်စာအုပ်ကို ဆီလျဉ်းရောင် မြန်မာပြန်စိတ္ထားကြောင်း၊ ဆီလျဉ်းရောင် မြန်မာပြန်စိရားနှင့် မြန်မာအမည်များ၊ နိုင်ခြားအခေါ်အဝေါ်များကို မြန်မာအမည်၊ မြန်မာအခေါ်အဝေါ်များသို့ ပြောင်းလဲခြင်းကိုသာ ဦးစားပေး၍ ပြန်စိခြင်း ပြုပါသည်ဟု သိရှိရပေသည်။ 'မြန်မာဆန်မှုထက်' ဆိုသော စကားလုံးကို သတိပြုမိပေလို့မည်။ တိုင်းခြားအခေါ်အဝေါ်နာမည်များကိုသာ ဦးစားပေး၍ မြန်မာပြုခြင်းဖြစ်ပြီး မြန်မာ ဓမ္မလေ့စရိတ်ဝန်းကျင်အဖြစ် ပြောင်းလဲပေးခြင်းမပြုခဲ့ဟု ဆိုပါသည်။ ဤကား မြန်မာတို့နှင့် အံဝင်ခွင်ကျမဖြစ်သော မူရင်းရာမန်အမည်များအား မြန်မာအမည်ပေးထားခြင်းမှအပ် ပုံပြင်ကို မြန်မာမှုမပြုဘဲ မူရင်းအတိုင်း ပြန်စိပေးထားသည်ဟု ဆရာမင်းယုဝေက ဆိုလိုပါသည်။

စာကိုယ်ဖြစ်သော ပုံပြင် ၁၀၀ ကို မြည်းစမ်းဖတ်ရှုပါကလည်း ယင်းအချက်ကို အထင်အရှား တွေ့နိုင်ပေသည်။ အနောက်တိုင်းဓမ္မလေ့စရိတ်ဝန်းကျင်ကို ပြောင်းလဲခြင်း မပြုခဲ့ပေး ပုံပြင် တပိဋကဓိတိုင်းခြံးလည်း ပုံပြင်ခေါင်စဉ်များကို မြန်မာ ဘာသာနှင့် ယဉ်းတွေ့လျက် အံလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြပေးထားသောကြောင့် ဘာသာပြန်စာအုပ်အဖြစ်သာ မှတ်ယူရပေမည်။

အနီးစာအုပ် (၈၀) မြန်မာမှုပြုထားသောစာအုပ်ကို ပြုဆိုလျှင် ဆရာတိုး ရွှေ့ခြင်း မို့ပြစ်းပြု ရေးသားထားသည့် စုစုံစာအုပ်မောင်စုရှားဝေးတို့များမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ စင်စစ် အံလိပ်စာရေးဆရာ ဆာအာသာကိုနှင့်ဖို့၏ စုစုံစာအုပ်တိုး ရှားလေ့ဟုမြတ်စွာ ထိုက်ရှိကဲ ဘာသာပြန်စိခြင်းမပြုဘဲ အာတိလမ်းကောရှိုးယူလျက်မြန်မာ စုစုံစာအုပ်တိုး ဦးစားအဖြစ် ဆရာတိုးရွှေ့ခြင်းက မြန်မာမှုပြုအသက်သွင်းလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတိုးရွှေ့ခြင်း၏ မြန်မာမှုပြု ဖန်တီးခြင်းအားကောင်းလှသဖြင့် မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်သည် စုစုံစာအုပ်တိုး ဦးစားကို ရန်ကုန်မြို့များ တကယ်ပင်ရှိနေသည်ဟု တရာ့က မှတ်ထင်ခဲ့ကြပါသည်။ ရှားလေ့ဟုမြတ်စွာ ဦးစားသည်ဟု မရှိပ်စားမီခဲ့ကြပါ။ အနီးစာအုပ်ဖြစ်သော စုစုံစာအုပ်တိုး စာအုပ်ကို စုစုံစာအုပ်တိုးကိုကိုက်တလောက် တင်လျှင် မူလဝှုံဖန်တီးသူ ဆာအာသာကိုနှင့်ဖို့၏ စဉ်းစားရန်မလိုဘဲ မို့ပြစ်းပြုထားသူ ဆရာတိုးရွှေ့ခြင်း၏ အမည်ဖြင့်သာ အမိုက် ကက်တလောက် တင်ရပေမည်။

ဤစာအုပ် နှစ်အုပ်ကို နမူနာပြု၍ ဘာသာပြန်စာအုပ် များနှင့် မို့ပြစ်းပြုစာအုပ်များကို ကက်တလောက် တင်မည့် စုစုံစာအုပ်တို့ကိုများ သတိထားသင့်သော အချက်အလက် များကိုမျှဝေပေးလိုက်ပါသည်။ ကက်တလောက်ရေးသားမည့် စုစုံစာအုပ်တို့ကိုများ အနေဖြင့် ဝါဘာရ၏ မာယာထောက်ချေက် နှံသို့မကျွဲ့ပို့စေရန် အလိုက် အတွင်းသားအထိ စဉ်းစားကြည့်တတ်သော အလေ့ကို မွေးမြှုံးကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဝမ်းနည်းကြေားခြင်း

ရန်ကုန်တွေသိလိုက်နှင့် သုတေသနမှုမှုပြန်စိန်လွင် (ကထိက - ဌီးမြို့) သည် ၂၀၃၀-၂၀၂၅ (တနင်္လာနေ့) တွင် ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခဲ့သဖြင့် ကျွန်စစ်သိမိသားစုများနှင့်ထပ်တူမြန်မာနိုင်ငံ စုစုံစာအုပ်တို့ကိုအသင်းက ဝမ်းနည်းကြေားခြင်းပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စုစုံစာအုပ်တို့ကိုအသင်း

Upgrading Library Automation System in University of Magway

Daw Aye Sandar Win

Library Automation refers to the use of the computer to automate the typical procedures of libraries such as cataloguing and circulation. In the process of library automation, a library makes the use of computers and other technologies to support its system and services. Library Automation is the conversion of a library's procedures from manual to computerized, such as from a card catalogue to an Online Public Access Catalogue, or from manual circulation cards to an integrated library system.

Automation is a process of using machinery for easily working and saving human power and time. The main purpose of library automation is to free the librarians and library staff and to allow them to contribute more meaningfully to the spread of knowledge and information.

The computer based information system is a system that includes a computer (hardware and software) as an additional component. A computer-based information system consists of people who use and manage data system personnel, database administrators, and users and so on, procedures, programs, data or (database), communication media and computers that are dynamically linked to achieve the goal of information management. By information management, we imply the task of gathering data about something, organizing or processing the data into reliable and accurate information and presenting or distributing it in a useable form among the end users.

In a computer based system, a computer interfaces with a human via the data. The human capture data, input data and interpret the computer output or displayed results. The computer receives the data, processes it, stores it and sends back the data as processed information.

The University of Magway Library has as mission to-

- Enable students to acquire information which supports pursuing the academic goals, research and knowledge.
- Enhance professional growth of the faculties by supporting teaching and scholarship endeavors.
- Provide professional intermediaries between users and information sources, and
- Provide high quality information services based on the needs of library user.

University of Magway Library holds a collection of materials in Myanmar and in English. The library book collection includes over 31,000 books in Myanmar language and over 44,000 books in English language.

University of Magway Library Automation was initiated in 2017 using E-Lib Software. It combined two operational functions to use library E-Cataloguing and E-Circulation. E-Cataloguing is used for library data processing, and E- Circulation offers title , author and subject data as well as location .It supports browsing keyword searching and expert (Boolean) searches both in Myanmar and English . University of Magway library users can search Library holdings with OPAC catalogue database form and available e-books, e-journals full-text databases.

Available Online Public Access at University of Magway Library are Burma Gazeteers, and Electronic Databases: the Journal of Burma Research Society (JBRS 1911-1977)(59) V0ls; the Journal of Burma Research Society was the first academic journal devoted to Burma stud-

ies. The journal started in 1911 and is no longer published today. The Electronic databases is selective works of Myanmar famous authors on Myanmar History, culture, Archaeology and literature (after the independence). The followings are famous authors whose books available in full-text databases

- U Aung Thaw
- Col. Ba Shin
- Directorate of Archaeological Survey
- Daw Kyan
- U Lu Pe Win
- Takathou Maung Maung Gyi
- Thiripyanchi U Mya
- U Myint Aung
- U Pe Maung Tin
- U Sein Maung Oo
- Taik Soe
- U Than Swe
- Dr. Than Tun
- Henery Wotten
- Dr. Yi Yi
- Saya Zaw Gyi
- Zeyya

University of Magway library is going to change RFID-based circulation system in this Academic Year 2022-2023. So we have to prepare data processing for RFID based circulation. According to the instruction of our rector, We called for volunteers who are interested in the Library from all departments of University of Magway. To change the library Automation System and improve the library services, we organized a team with volunteers (teachers and students) from all departments in the University of Magway. There are 237 volunteers in our team, and they are formed into three groups A, B, and C. All volunteers can do voluntary work in their free time. We taught them how to entry catalogue data and make bar-code to our team. In two months time, catalogue data entry for twenty thousand books have been finished .

Radio Frequency Identification (RFID) refers to a wireless system comprised of two com-

ponents tags and readers. It uses radio waves to read and write data to an RFID tag attached to an item. RFID-based library management system is commonly used in libraries for inventory management purposes such as tracking the circulation of books, managing library materials, organizing the library's collection. The reader is a device that has one or more antennas that emit radio waves and receive signals back from the RFID tag. University of Magway Library houses of various scholarly Journals, books, reports, thesis, bibliographic data, etc. Libraries must safeguard these documents to protect them from being lost or damaged. For safety purposes, libraries need to identify which items are inside the library and which ones are outside. There comes an RFID system to the rescue. It has been used in libraries for decades, but it is only recently that RFID has started to be used on a large scale in libraries. University of Magway Library is the second University Library in upper Myanmar that uses RFID-based circulation system.

Development of a country depends on the quality and effectiveness of its citizens. Literacy and educational activities transform the society towards progress. The quality of human life mainly depends upon the education. University Education is the highest level of education system in our nation. So Universities are like water and the libraries in the Universities are like lotus. The higher the level of waters, the higher the lotus. University of Magway Library is striving to meet the needs of users as much as she can.

Ref. BHASKARACHARYULU, Yerroju. "Education and Society", New Delhi: Discovery Publishing House, 2006.

KASHYAP, Madan Mohan "Computer-Based Library Information Systems Designing Techniques", New Delhi: Sterling Publishers Private , 1999.

မန္တလေးတ္ထာသိလ်၊ စကြည့်တိုက်နှင့် သုတပညာဌာန
တွင် ၉၃၇-၂၀၀၄ မှ ၈၈၇-၂၀၀၉ ထိ စကြည့်တိုက် ကျမ်းကျင်
ပညာရင် အချိန်ပိုင်းကထိကအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပါသည်။
ဤဌာန၏ အချိန်ပိုင်းကထိကအဖြစ် တာဝန်ယူမီ ၂၀၀၁ ခုနှစ်
တွင် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံ စိုးရွာနှင့် သိပ္ပါးပညာရင်
အဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးအပ်ချက်အရ မန္တလေးတ္ထာသိလ် စကြည့်တိုက်နှင့်
သုတပညာဌာန ပါမောက္ခရာထူးတို့ပါ ပူးတွဲ
ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။

၁/သုတေသနတွင် ပါမောက္ဂအဖြစ် ပူးတွဲတာဝန်ယူစဉ်
မန္တလေးတူဘိုလ် ပါမောက္ဂချုပ် ဆရာကြီးဦးလှနိုင်း
အဆင့်ပြင်ပညာဦးစီးပြာန (အထက်မြန်မာပြည်) ညွှန်ကြား
ရေးမှူးချုပ် ဆရာကြီးဒေါက်တာသမီးမြင်တို့၏ လမ်းညွှန်
တာဝန်ပေးချက်အရ ၂၀၀၁ ဧပြီ ၂၁ ရက်နေ့မှစပြီး မန္တလေး
တူဘိုလ် လူစွမ်းအားအရင်အမြစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုပြာန၊ သင်တန်း
မှူးအဖြစ် တာဝန်ယူပြီး ဘွဲ့ကြို တကြည့်တိုက်လုပ်ငန်း ကျမ်း
ကျင်းမြှု ဒီပလိုမာသင်တန်းနှင့် ဘွဲ့လွန် တကြည့်တိုက်နှင့် သုတ
ပညာဒီပလိုမာ သင်တန်းများ စွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့ပါသည်။
ဘွဲ့လွန် တကြည့်တိုက်နှင့် သုတပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်း
အမှတ်စဉ် (၉) အထိ စွင့်လှစ်သင်ကြားပေးခဲ့ပါသည်။ တဖန်
၂၀၀၅ခန်းဖြော်(၂၃)မှ(၂၉)ရက်အထိ အထက်မြန်မာပြည်ရှိ
ဆရာ/ဆရာမများအား နေ့ရာသီ တကြည့်တိုက်ပညာ ရက်တို့
သင်တန်းကို လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တကြည့်တိုက်မှူးများ၊
တကြည့်ပညာဘွဲ့ရ တပည့်များနှင့်အတူ ပို့ချေပေးခဲ့ပါသည်။

အဆိပ် စွဲကြေး/ဘွဲ့လွန်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ရာတွင်
မန္တလေးတာက္ခာသိုလ်၊ မန္တလေးအဝေးသင်တက္ခာသိုလ်၊ မန္တလေး
ပညာရေးတာက္ခာသိုလ်၊ မကျွေးတာက္ခာသိုလ်၊ ကျောက်ဆည်
တာက္ခာသိုလ်၊ ရေနံချောင်းတာက္ခာသိုလ်နှင့် တပေါ်ဟန်ပြည့်သူ့
တကြည့်တိုက် (မန္တလေး)တို့မှ တကြည့်တိုက်များများ လက်
ထောက်တကြည့်တိုက်များများနှင့် ရတနာပုံတာက္ခာသိုလ် တ
ကြည့် တိုက်နှင့် သုတပညာဌာနမှ ဆရာ ဆရာမများတို့ ပါဝင်
သင်ကြားပေးကြုပါသည်။

၂၀၁၁ခုနှစ်အနေဖြင့်ပညားစီးဌာန (အထက်မြန်မာပြည်) ညွှန်ကြားရေးမှာချုပ် ဆရာကြီး

ဒေါက်တာသိမ်းမြင့်၏ တာဝန်ပေးချက်အရ 'ရေးဟောင်းမြန်မာစာပေရေးရာဌာန(မန္တလေး)' ကို ဖွင့်လှစ်ထူထောင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မန္တလေးမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတိုး၏ တာဝန်ပေးမှုအရာ၊ မဟာဝေယံဘုံသာ ဗားကရာကျောင်းတိုက်(အမရပူရမြို့)ရှိပေ/ပုဂ္ဂိုလ်(၅၀၀၀)ကျော်ကို စာရင်းပြုစီး စာပေပစ္စည်း ပြုပြင်ထိန်းရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ပါသည်။

မန္တလေးတွေထိုလ် စာကြည့်တိုက်များအဖြစ် တာဝန်
ယူနေစဉ်နှင့် အပြီမ်းတေးယူပြီးနောက် ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင်
အလယ်ပိုင်းတိုင်းစစ်ကြာနချုပ်တိုင်းစစ်ကြာနချုပ်စာကြည့်တိုက်၊
၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းသိတော်ဘုရားရေး၏
စာကြည့်တိုက်နှင့် မန္တလေး ပြဟ္မာစိရဲမှုကုည်ရေး အသင်း
စာကြည့်တိုက်များကို ထောက်ပို့စာကြည့်တိုက်များအဖြစ်
အဆင့်မြှင့်တင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။

ပြည်ပခရီးစဉ်များအဖြစ် ၁၉၉၁၊ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် တရာ်
ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ဟောင်ကောင်မြို့များသို့လည်းကောင်း၊
၂၀၁၉ ခုနှစ် ပြောလ ၂၄ မှ ၂၆ အထိ စီလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ပနီလာ
မြို့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့် စီလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ကျောင်းစာကြည့်
တိုက်များများ၏ (၅) ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရုံ ကျောင်း
စာကြည့်တိုက်များ အလုပ်ရုံးဆွဲနေ့ပွဲသို့လည်းကောင်း၊
တဗြားစာကြည့်တိုက်များတရာ့နှင့်အတူ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဝန်ထမ်းသက်တမ်းတလျောက်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ^{၁၁}
က ချီးမြှင့်သည့် ၁။ ဤမိပ်ဝပ်ပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမြို့ရေး
တံ့ဆိပ် ၂။ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးဆုတံ့ဆိပ်
၃။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းတံ့ဆိပ်များ ရရှိခဲ့ပါသည်။

ଫ୍ରିମାଫିନ୍ଦିଂଟାଙ୍କ୍ଲେଟିକ୍ ଆବଦିଃ (MLA) ତୁଳିବା ଅବଶ୍ୟକ ଆବଦିଃ (2) କ୍ରେଟିଭ କୋର୍ପ୍ସ ଆବଦିଃ ଯଦ୍ବାବି ଆବଦିଃ ଗେଣ୍ଟିକିନ୍ଡିଏଟିକ କୋର୍ପ୍ସ ଆବଦିଃ ।

တပေဖို့၍ ရေးသားမြင်းတိုကို ဝါသနာထုံးသဖို့
ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ် စာ/သူ နစ်လည်မှုပေး၊ ကြေးများ မြန်မာ
အလင်းသတင်းစာများတွင် ညျက်ထွန်း (ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်)၊
ညျက်ထွန်း (မန္တလေးတ္ထာသိုလ်)၊ ညျက်ထွန်း (ILBC)၊
ယဉ်မှင်းထွန်း (မန္တလေးတ္ထာသိုလ်)၊ ဒိုအေစစ်၊ အောင်ဝည်
စသည့် ကလောင်မည်များဖြင့် စာများရေးသားခဲ့ပါသည်

ଶ୍ରୀଃବାନ୍ଦ୍ୟକ୍ଷଣଃବାଲ୍ୟ ଯାଇବାର ଅନ୍ତିଃତେବଳ୍ୟରେଖିମା
ହାଃଗ୍ରେଃରୈଲ୍ୟବୁଦ୍ୟକ୍ଷଣଃ ବାହିଃଗ୍ରେଃତୋର୍ଦିଃମର୍ଦ୍ଦଃଦ୍ୟକ୍ଷଣଃ + ଲ୍ୟାଏନ୍ଦର୍ବାନ୍ଦ
ଲ୍ୟାନ୍ଦ ବାହିଃଚୟ ତୋର୍ଦିଃଅନ୍ତଃଦ୍ୟକ୍ଷଣଃ ପ୍ରେଃ ଅଭିଧ୍ୱାନରେଣ୍ଟଦ୍ୟକ୍ଷଣକ୍ଷତ୍ରି
ଆତ୍ମ ମନ୍ଦିରଃପ୍ରେଃ ପ୍ରତ୍ୟଗ୍ରେଃତଃଦ୍ୟକ୍ଷଣପ୍ରେକ୍ଷାଯାଇ
ତତ ଚତ୍ଵାରୀ/୨୦୧ ବ୍ୟାଧି (ତାରିଖ) ଲାଭିଃ ୨୯୬ ଫର୍ଦ୍ଦ ଚାପ୍ର ଲାଭିଃଗ୍ରାହା
(ପରିମାଣରେ) ଫେଲ୍‌ଟିଂଲ୍‌ପ୍ରେରଣା ବ୍ୟାଧିରେ

MYANMAR LIBRARY ASSOCIATION **NEWSLETTER**

No. 39

January

2024

ဦးဘဏ်စွန်

ဦးညက်ထွန်းကို အသာ ဦးအောင်ကြည့် အမိဒ္ဒေဂတိက
၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၇) ရက်နေ့တွင် ဖော်ဝါဘီတိုင်း ရှာပုံ
မြို့တွင် မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၆-၆၇ ပညာသင်နစ်တွင် ရန်ကုန်တ္ထာသိလမ် B.A (Old System) ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၁၁၁၉၆၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်စက်မှုတ္ထာသိပ် (Rangoon Institute of Technology) ၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ငွေဘာရင်းဌာနတွင် အောက်တန်းတရေးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၁၀၄၈

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အထက်တန်းတရေးရာထူးသို့ တိုးမြှင့်ခံရပြီး ၅.၆.၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်စက်မှုတည်သိုလ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်စက်မှတ္တာသိလ် အလုပ်သမားအစည်းအရုံး၊
စာပေယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာကော်မတီ၏ အလုပ်သမား
တကြည့်တိုက်တွင်လည်း တကြည့်တိုက်တာဝန်ခံအဖြစ်
တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။ အနုပညာဝါသနာပါကြ
သည့် ဝန်ထမ်းများနှင့် အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနမှ လုပ်သား
ကြေးမှ ကဗျာတ်အဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်း၍ ပြုကဗျာတ်များ ကပြော့ကြ
ပါသည်။ စက်မှတ္တာသိလ်က တာဝန်ယူရသည့် အရှေ့ဂိုင်း
ပြုကဗျာတွင် အထွေး အတိညားနှင့် အတိဝင်ငတေးများကို ကိုယ်
တိုင် ရေးသားပြီး ဒါရိုက်တာအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်စက်မှုတ္ထားသိလိုတွင် အထက်တန်းတော်း၊ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် ကာလအတွင်း ရန်ကုန် တ္ထားသိလိုတွင် ပထမဆုံးဖွင့်လှစ်သည် ဘွဲ့ဂျွန်တ္ထားသိလိုတိက ပညာ ဒီပလိုမာသင်တန်းအတွက် သင်တန်းသားများကို ခေါ်ယူခဲ့ပါသည်။ အဆိပ် သင်တန်းသို့ သတ်မှတ်ထားသည့် အမှတ်ဖြစ် အောင်မြင်ဘွဲ့ရထားသည့် ကျောင်းသား/သူများနှင့် တ္ထားသိလိုင် ကောလိပ်များမှ တ္ထားသိလိုတိကိုဝန်ထမ်းများသာ တက်ရောက်နိုင်ပါသည်။ ထိုသင်တန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် တ္ထားသိလိုင်အဆင့်တ္ထားသိလိုတိကိုပညာကို သင်ကြားပေးသည့် ပထမဆုံး သင်တန်း ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်စက်မှုတ္ထာသိုလ် အလုပ်သမားအစည်းအရား၏ အလုပ်သမား စာကြည့်တိုက်တွင် ကျွန်ုပ်တော်ကို စာကြည့်တိုက်မှုးတောင်န် ပေးအပ်ထားသဖြင့် ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာအောင်ကြီးက ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်က ဖွင့်လှစ်သင်ကြားမည့်ပထမဗီးဆုံးအကြံမဲ့ ဘုံးလွန် စာကြည့်တိုက်ဒီပလိုမာသင်တန်းကို တက်ရောက်ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ သိဖြင့် စာကြည့်တိုက်ပညာဒီပလိုမာသင်တန်း တက်ရောက်ပြီး စာတွေ တန်စွဲနွေ့နှင့် စာကြည့်တိုက်လုပ်ငန်း လက်တွေ ၆ လ ဆင်းပြီးနောက်စာကြည့်တိုက်ပညာ ဒီပလိုမာဘုံးရရှိခဲ့ပါသည်။

ထိနာက် ပုဂ္ဂိုလ်ဒီဂျာလိပ်တွင် လက်ထောက် စာကြည့်တိက်မှူးအဖြစ် ၆.၆.၁၉၇၄ မှ ၃.၁၀၁၉ရောက် ထိလည်း ကောင်း၊ မှန့်လေးတူးသွားသွားထိလိပ်တွင် စာကြည့်တိက်မှူး (၁) အဖြစ် ၁၁.၅.၁၉၉၀ မှ ၈.၇.၁၉၉၆ ထိလည်းကောင်း၊ တောင်ကြီး